

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izvenredni modelje in praznike.

Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin., za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 90.

„Slov. narodi“ volja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—		9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Besedila sprejema le podpisana in zadostno frankovana. Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Trebamo nov carinski sistem!

Z naredbo finančnega ministristva se je uvedel za vse ozemlje Kraljevine SHS avtonomni carinski tarif bivše kraljevine Srbije. Ta avtonomni carinski tarif datira iz one dobe, ko je bila Srbija v carinski vojni proti Avstro-Ogrski in zaradi tega ima ta carinski sistem prohibitiven značaj. Njegov cilj je bil, da zabrani avstro-ogrskemu blagu vhod v Srbijo. Neizmerno visoke postavke so bile naloga, da nam onemogočijo uvoz iz Avstro-Ogrske.

Poleg tega avtonomnega carinskega tarifa je imela Srbija še vse polno carinskih dogovorov z zapadnimi evropskimi državami. Ti dogovori so doletali nizke tarife za predmete, ki so jih v Srbiji rabili. Na ta način je dobival srbski trgovec in industrialec za nizko ceno blago, katero je potreboval.

Po odredbi finančnega ministristva se deli naša kraljevina na tri carinska ozemlja in sicer:

1.) Srbija, kjer veljajo vsi carinski dogovori s tujimi državami, ki so veljali dosedaj.

2.) Črna gora, kjer istotako veljajo vsi carinski dogovori bivše kraljevine Črne gore.

3.) Teritorij bivše Avstro-Ogrske, kjer velja samo srbski tarif.

Pokrajine, ki so bile del Avstro-Ogrske, so industrijsko najbolj razvite, vsled česar rabijo vse polno blaga iz inozemstva. To blago je po večini tako, da ga ne moremo sami proizvajati, vendar pa nam je neobhodno potrebno, sicer bi se moral ustaviti velik del naše industrije. Treba nam je eksplozivnih snovi za rudnike, sicer moramo ustaviti delo v premogovnikih. Premog za industrijo moramo importirati, sicer moramo ustaviti tudi elektrarne. Enako smo navezani glede barv in drugih sirovih na inozemstvo. Vse to potrebujemo za produkcijo, a ne za konsum. Svojemu ekonomskemu življenju škodujemo, ako onemogočimo produkcijo s previsoko carino. Uvoz teh predmetov bi morala država favorizirati, ne pa tlačiti z neizmerno visokim carinskim tarifom. V tem pogledu ogroža srbski avtonomni tarif našo industrijo in naše ekonomsko življenje.

Ta carinski sistem pa enako onemogoča tudi rešitev valutnega vprašanja. Vsled carine vredno cene industrijskega blaga navgor. Predpogoj, da povoljimo rešimo valutno vprašanje, je, da se znižajo cene, zlasti cene onega blaga, katere potrebujemo v velikih množinah. Država mora storiti vse, kar je v njeni moči, da se izvrši ta proces čim prej. Najboljša valuta ne pomaga, če so cene še vedno tako visoke kakor so sedaj. Vsled tega je neobhodno potrebno, da se uvede takoj nov carinski sistem, ki bo odgovarjal našim razmeram. Vsak dan nam prinaša sedanja carina neizmerno škodo, ki jo bomo čutili še prav dolgo.

Ker ni mogoče sedaj postaviti nov carinski sistem, ker za to ni čas in ker

ne poznamo mednarodnih odnošajev, je treba izpremeniti obstoječi avtonomni carinski tarif takole:

1.) Vsi predmeti, ki nam služijo kot sirovine in kot produktivna sredstva za našo industrijo, katerih pa sami ne produciramo, morajo biti carine prosti. Če že moramo imeti kako carino pri teh predmetih, naj bo carinska postavka čim nižja. V to kategorijo spadajo mazila za stroje, eksplozivne snovi, različni stroji v produktivne svrhe, barve, kemični pripomočki za industrijo, predmeti, ki spadajo v elektrotehniko, medeni predmeti, katerih sami ne produciramo itd.

2.) Konsumni predmeti, ki jih rabimo za vsakdanjo potrebo, a jih sami ne produciramo, naj se uvažajo brez carine. V to kategorijo pa obleka, perilo, tekstilna roba, izvezemji fino in luksurijsko blago, vžigalice, petroleje, sol, riž, olje itd. Za one predmete, za katere se plača konzumni davek, naj se pobira carina na mesto tega davka v visokosti konzumnega davka.

3.) Za luksurijsno blago se predpiše čim višja carina. V tem zmislu je predložil Demokratski klub ministru Niščiču daljši predlog, v katerem so našeti predmeti, za katere naj se carina zniža oziroma sploh odpravi. Demokratski klub je zlasti zahteval, da se odstrani carina na obleko, perilo, poljedeljsko orodje itd. Pričakujemo od ministra Niščiča, da bo nemudoma odstranil carino na te predmete ter na ta način omogočil povzdig ekonomskega življenja v naših krajih.

Kriza zopet odgodena.

Beograd, 28. junija.

Beogradska vlada je v permanentni krizi. Le po milejšem ali jačem valovanju je mogoče presojati njeno akutnost.

Tako črnih, težkih oblakov, kot so se zbirali na političnem obzorju zadnje dni, pa ni bilo opaziti, odkar obstaja naša kraljevina. V sredo zvečer je izgledalo, da se vlada ne bo držala niti 48 ur več.

Vzrok neprestane vladne krize leži v neskladnosti elementov, iz katerih je sestavljena vladna koalicija. Pod pritiskom zunanepolitičnih razmer, v naglici skupaj zmašana, dokazuje že od prvega svojega začetka, da ima eksistenčno pravico le za krajši čas in da je ni mogoče vzdržati za daljšo dobo brez velike škode za notranji razvoj države.

Po par mesecih koalicijske vlade je vse nezadovoljno. Nezadovoljen je narod, nezadovoljno je Narodno predstavništvo, nezadovoljna je tudi vlada sama. Težko je ustvarjati novo državo, a še težje je to delo, ako dotičniki, ki so izbrani za gradbenike, niso za to vsi poklicani. Le najidealnejši in najsposobnejši morali danes zavzemati odgovorna mesta v državi, ako bi hoteli, da si ustvarimo brez nepotrebnih velikih težav zdrave temelje.

Po več kot polletnem razdobju, odkar nam vlada koalicija, pa najdemo državno upravo v čim dalje bolj žalostnem položaju, nekatere njene panoge v naravnost opasnem nazadovanju.

Ako pomislimo samo na gospodarsko polje, na pr. na valutarno livado gospoda finančnega ministra, se moramo nehote vprašati: Kako dolgo naj še gledamo to brezglavost in nesposobnost? Pred nami je še nebroj drugih perečih in neodložitih vprašanj, ki bi morala že zdavnaj biti vsa rešena, katera pa za nobeno ceno ni mogoče spraviti do rešitve.

Človek ne bi mogel verjeti, s kakimi težavami in ovirami je združeno vsako prizadevanje. Vzemimo draginjske doklade za državne uradnike in druge uslužbence! Pereča stvar kot morda nobena druga bolj. Priprosta zadeva, ki jo je mogoče rešiti v treh dneh. Več kot tri mesece so poslanci pritiskali in pritiskali. Da bi pred tednom dni klub »Demokratske zajednice« ne zastavil za dnje besede, da bi se njeni člani v kabinetu z dr. Kramarjem na čelu, zadnje dni ne izločili do skrajnosti za opravičene zahteve, bi še danes finančni minister zavlačeval to vprašanje, kot zavlačuje vsako finančno vprašanje. Kako naj se potem v takem kabinetu rešujejo važna državna vprašanja, katerih rešitev ne leži tako na dlan, kot izplačilo draginjskih doklad? Zatrjuje se, da je v sedajni koalicijski vladi, ki vzdržuje vse slabosti okostenosti in birokratizma, kratkoma absolutno nemogoče zadovoljiti po napredku in po povzdigu hrepenečemu ljudstvu. K vsem drugim težkočam prihaja še prizadevanje nekaterih parlamentarnih grup, izkorističati vlado za svoje strankarske namene, ne glede na splošne narodne koristi. V tem so zlasti mojstri radikali, katerim je prvo partizanstvo, šele drugo država. Iz strankarskih nagibov zavlačuje na pr. Pašičeva stranka rešitev za državo tako važne agrarne reforme, samo zato, ker sloni njena strankarska moč na vlastelinskih močkah ter na agah in begovih. Naši klerikali s svojo dvorezno politiko nisto dosti boljši. Značilni je, da podpira od sedaj v vladni koaliranih parlamentarnih skupin v Narodnem predstavništvu vlado dosledno in velikokrat tudi proti svojim interesom edinole Demokratska zajednica, dočim uganjajo druge koalicijske stranke v parlamentu nekako skrito opozicijo in jih pri tem prav nič ne moti, da sede njihovi zaupniki v vladi.

Ker so vsi dosedanj mnogobrojni poskusi, ustvariti remedium, ostali brezuspešni, faktično ni drugega izhoda kot temeljita kriza.

Kaj bo prinesla kriza, danes še nihče ne vé. Boli in bolj se vzdržuje mnenje, da išče Protić-Pašičeva stranka zaveznikov v Narodnem in Jugoslovanskem klubu. Vse te tri skupine naj bi vezalo negativno stališče, ki za vzvzemalo napram narodnemu ujedinenju srbski, hrvatski in slovenski sepa-

ratisti. Taka kooperacija pa bi prišla v poštev šele v ustavotvorni skupščini, dočim bi se v sedanjem Narodnem predstavništvu bržčas ne mogla uveljaviti. Da je sicer slovenska klerikalna stranka principijelno pripravljena, podpirati vsako vlado, od katere bi mogla izbiti strankarske koristi, je znano. Njeno zbliznanje s korumpiranimi Pašičevci je zelo verjetno, ker bi se v tem slučaju v SLS Susteršičev element, ki je iz taktičnih ozirov dosedaj stopal v ozadje, zopet lahko uveljavil do popolnosti. Manj verjetno je, da bi se — zlasti po dogodkih, ki so se zadnje nedeljo odigrali v Banjaluki, kjer so divjali radikali z največjo strastjo in brezobzirnostjo proti Hrvatom — brez vsega pridružil Pašič-Koroščevi grupi starčevičanci. To je tem težje, ker organizira Korošec svojo stranko na Hrvatskem in se pri tem opira na frankovce ter radičevce, s katerimi starčevičanci niso najboljši prijatelji. Tudi v slučaju, da bi se tem trem parlamentarnim strankam pridružili še socialisti, ne izgleda, da bi mogel vladar poveriti sestavo kabineta proti Demokratski zajednici. Na drugi strani pa se še ne vé, če bi demokratije sploh hoteli v danih razmerah vstopiti v vlado. Razyen pri Pašičevi in Koroščevi grupi, prevladuje skoro v vseh drugih skupinah nagnenje k — opoziciji, ki je vsaj tako dolgo umestna, dokler niso dane garancije za uspešno delo v vladi. Z odpotovanjem ministrske deputacije v Pariz je bila predvčerajšnjim kriza kar čez noč zopet končana. Bodočnost bo pokazala, je — li so imeli prav oni, ki trdijo, da je ministrsko potovanje v Pariz maneuver Pašiča, oziroma Protića, ki sta na ta način zopet odgodila krizo, obenem pa onemogočila razpravo o agrarni reformi v Narodnem predstavništvu še pred počitnicami. Čudno je res, da se je Protić sedaj kar nenkrat tako mudilo v Pariz, ko je vendar znano, da se je mirovna konferenca z gospodarsko — finančnimi vprašanji, radi katerih potuje ministrstvo, že pred dvema mesecema pečala.

Naj je že kakor hoče. Dejstvo je, da je težka kriza zopet odgodena in da se bo v vladi mesto čiste tuhe nekaj časa še naprej kuhala godlja. S.

Za vzgojo srednješolskega naraščaja na Koroškem.

Število slovenskih dijakov na srednjih šolah na Koroškem je bilo do sedaj iz obče znanih vzrokov zelo majhno. Vendar pa bo že v jeseni za ozemlje južno od Vrbskega jezera in vzhodno od Krke potrebno otvoriti prvi razred realne gimnazije in učiteljskega bodisi v središču Roža ali v najlepšem mestu v Podjuni. Z ozirom na izpremenjeni položaj v tem delu Koroške je pričakovati, da se bo število

slovenskih dijakov samo ob sebi naravnim potom povečalo, ne glede na naraščaj iz slovenskih uradniških rodbin. Vendar je z ozirom posebno še na zadnje šolsko leto, v katerem je pouk v ljudskih šolah vsled bojnih dogodkov kaj hudo trpel, skrajni čas, misliti na to, kako naj do začetka prihodnjega šolskega leta vzgojimo sposoben naraščaj za prvi razred novih srednjih šol v Korotanu.

Razun ljudskih šol, ki so se nahajale južno demarkacijske črte, določene januarja meseca v Gradcu, so imele vse druge v ostalem slovenskem Korotanu popolnoma nemški pouk in otroci iz teh šol ne znajo pisati niti latinice, kaj se le da bi jim bil znan slovenski pravopis? Večina onih otrok iz teh krajev torej, katere so stariši namenili za nadaljni študij, bo pač sposobna morebiti za vsprejem na nemško, težko pa za sprejem na slovensko gimnazijo.

Ponekod, zlasti po trgih, se ljudske šole zaključujejo že začetkom julija; po tudi kjer traja pouk čez polteje naprej, bo le težko za učitelja na ljudski šoli, popraviti to, kar se je zamudilo, v toliki meri, da bi bili boljše nadarjeni desetletni dečki sposobni za prvi razred gimnazije s slovenskim učnim jezikom.

Ko je slovenska gimnazija goriška po 17 mesečnem ukinitju zopet imela otvoriti pouk na takozvanih »Zaposlovalnih tečajih« v Trstu jeseni 1916, v času torej, ko je pouk na ljudskih šolah na Primorskem bil večinoma ustavljen, ali vsaj zelo nereden, je deželni šolski svet za Goriško in Gradišansko priredil v svrhu vzgoje dijaškega naraščaja za 1. razred gimnazije takozvane »Pripravljalne tečaje« v Tomaju na Krasu, pri Sv. Križu v Vipavski dolini in na Cerknem. Profesorji goriške gimnazije, navadno po eden na vsakem tečaju, so pripravljali približno dva meseca učence, ki so prihajali od vseh strani, na sprejemni izpit za prvi gimnazijski razred. Ta način pripravljanja dijaškega naraščaja se je v tem slučaju prav dobro obnesel.

Razmere na Koroškem so onim na Goriškem iz 1916 zelo slične; z ozirom na različnost učnega jezika na dosedanjih ljudskih šolah in na bodočih srednjih šolah na Koroškem bi bili torej takozvani »Pripravljalni tečaji« za vzgojo dijaškega naraščaja v Korotanu naravnost potrebni, dva v Rožu in dva v Podjuni bi popolnoma zadostovala. Dr. F. M.

Darujte za našo šolsko družbo!

strokovnjakinjo kot nadzornico, ki bi nadzorovala predvsem pouk ženskih ročnih del.

Prav zato, ker so delali doslej šolske zakone in učne načrte le moški, je bil pouk v gospodinjstvu iz šol do cela izključen, ročnih del pa smo se učili takih, ki so samo škodovala našim očem in telesu, ki pa niso nič koristila praktičnim potrebam našega naroda. — Ko sem napravila maturo in še učiteljski usposoblenostni izpit, sem pač znala krasno kvačkati, plesti, veziti, zanjkat, delala sem prelepe à jour robove, poznala sem Hohlbejnovno tehniko, različne križnate vbode, — znala pa nisem bitro in ročno vezrati navadne ženske košulje in je sešiti. V šoli smo naredile samo eno, pa še ta je bila odrobno ped velika, torej za lutko. Eno praktično vrednost pa so imeli zame vendarle vsi tisti z muko in pristno žensko vztrajnostjo izvršeni kvačkani in pleteni vzorci: Vsa dolga leta vojne sem krpala in šivala perilo svoje rodbine s sukanem, ki sem ga dobila s paranjem tistih vzorcev! Koliko ur spanja in prostosti sem jim nekaj žrtvovala! Sedaj pa sem razdrla vse, in končno so mi vendarle dobro služili.

Gospod poverjenik za uk in bogocastje je odzval vlogi »Splošnega slovenskega ženskega društva« s tem, da je povabil dne 5. junija t. l. njegove zastopnice na razgovor glede ustroja gospodinjstvih šol v Sloveniji. Sedaj se

LISTEK.

Minka Govékarjeva: Javne državne gospodinjstve šole.

Za višjo izobrazbo našega ženstva imamo Slovenci učiteljske pripravnice, šestletni ljubljanski licej, celo vrsto trgovskih tečajev in sedaj se nam obeta še Srazredna dekliška realna gimnazija. Že doslej smo imeli nekaj visokošolskih, med Slovenkami so že posamezne zdravnice in profesorice, a bodoče naše najvišje učilne: univerza, tehnika, trgovska akademija in umetniški konservatorij bodo gotovo štele prav čestno število resnih slovenskih slušateljic. Čisto prav je tako. V več kot štiriletni vojni je tudi Slovenka dokazala sposobnost, ki so jo postavile za enakostno vrednega tovariša moškemu. Zato je samo pravično, da dobi slovensko ženstvo čim največ šol in čim višjo izobrazbo, ki ga vposobji za raznovrstne prikladne poklice.

Toda onega, česar je ženski najnujnejše treba, kaj je po naravi najbližje, slovenska javnost ne more in ne sme prezreti. Povsem omalovaževala je poklic, za kateri je ženska ustvarjalna — poklic gospodinje. Saj misli večina ljudi, zlasti moških, da se opravlja gospodinjstvo kar tako instink-

tivno, mehanski in brez posebnega šolanja. Malokomu se sanja, da je poklic gospodinjstva in materinstva srednjih in nižjih slojev — ki tvorijo večino Jugoslovanov! — pač natežiji poklic. Dolgeletnih in težkih izkušenj, največje prevdarnosti, mravljične pridnosti, je-klene vstrajnosti, zlasti pa mnogo dobre volje in potrpežljivosti ter trdnega zdravja zahteva ta naš prvi, najvažnejši ženski poklic. Vsega tega si ni možno pridobiti kar mimogrede. Dobra gospodinja ni plevel, ki raste ob vsaki poti, nego je cvetka, ki potrebuje najskrbnejše nege. Nihče ne pride učen na svet, — a gospodinja se mora svojega znanja in spretnosti šele resno priučiti.

Toda kje? V zakonu? Prepozno je tisto šolanje in predraga je šolnina zanj. Koliko denarja izmeče mlada go spodinja, ker ne zna svoje naloge! Koliko jeze, sporov in velikih katastrof v zakonih povzročajo gospodinjice, ki — niso gospodinjice! Kako pomilovalno gleda nanje služkinja in kako jo zlorablja in izkorišča! Gorje gospodinjici, ki je navezana izključno na le posle, in sramota za hišo, kjer odloča in gospodini edinole plačana kuharica. Sjamak je mož, ki ima ženo, ki je »Nora« in Marija — ne pa tudi Marta!

Žena zlasti srednjih in nižjih slojev pač mora znati vse, kar spada v stroko gospodinjstva ter poljudnega zdravstva. Zato je z narodnogospodarskega stališča velika hiba, da se je doslej tako

malo mislilo na meščanske gospodinjstve in strokovne ženske šole, kakoršne imajo n. pr. na Češkem že v vsakem mestecu in tudi na kmethih.

Naravnost nepregledna škoda na narodnem premoženju se godi, ker Slovenci nimajo skoraj nikakih gospodinjstvih ter drugih praktičnih ženskih obrtnih šol.

Vsa Slovenija premore za meščanska dekleta samo jako skromno gospodinjstvo šolo v ljubljanskem uršulinskem samostanu. Gospodinjstva šola v »Marijenski« je namenjena kmetskimi deklicam, ker se izučne ondaj predvsem v gospodinjstvu.

Ze leta 1906, je izdal koroški župnik Mat. Ražun z domoljubnim ognjem opisano brošurico, v kateri živo dokazuje nujno potrebo narodnih gospodinjstvih šol in naglašja, da potrebujemo izomikanih in izobraženih ter v gospodinjstvih poslih dobro izvežbanih deklet in žen za ves narod, ne le za Korošce. Istega leta se je v Ljubljani osnovalo društvo »Mladika«. To si je stavilo med drugim tudi nalogo, skrbeti za vsestransko vzgojo ter za strokovno in gospodinjstvo naobrazbo slovenskih deklic. Toda klic župnika Ražuna je bil glas vpiljočega v puščavi. »Mladika« si je pač v svojem prekrasnem dekliškem internatu v Subičevi ulici uredila vzorno kuhinjo, mest. občina je celo že imenovala izvrstno, strokovno izučeno učiteljico — gospodinjico — kuharico.

ali izbruhnila je vojna; vojaki so se naselili v »Mladiki«, razdeljali priprave naše gospodinjstve šole ter potolkli in raznesli vso posodo. Tako so ostale napredne Slovenke brez vsake gospodinjstve šole doslej.

Tekom mnogoletne strašne vojne je človeštvo v splošnem stradalo, slabo stanovalo ter sta sploh tle in duh trpela pomanjkanje. Zato se danes iznova in prav posebno oglašja potreba, da si vzgojimo čim največ umnih gospodinj. V ta namen moramo dobiti več dobrih, praktično urejenih, od države, občin in pokrajin zadostno subvencioniranih in od države strokovno nadzviranih gospodinjstvih šol s prvostupnimi, kvalificiranimi učnimi močmi, kakoršnih imamo za prvo silo dovolj.

Zato je »Splošno slovensko žensko društvo« v Ljubljani na svojem zadnjem občnem zboru dne 23. februarja t. l. enoglasno sklenilo resolucijo, ki zahteva od jugoslovanske vlade zastopstva strokovno naobraznega ženstva v vseh korporacijah, ki odločajo o šolskih, mladinskih, zdravstvenih, kulturnih in aprovizacijskih ter sploh javne blaginje se tičečih zadevah.

Na temelju tega sklepa je poslalo naše društvo na slovensko poverjeničstvo za uk in bogocastje predlog, da je treba v najkrajšem času poskrbeti za ustanovitev nujno potrebnih gospodinjstvih šol. Hkratu smo zahtevali, da je imenovati v višji deželni šolski svet

Beguncem!

Na tozadevno povabilo Begunskega sveta se je odzvalo še več sto begunskih družin in mu že vpoelalo svoje popisnice. Popisnice prihajajo še vedno vsak dan. Opozarjamo vnovič vse begunce brez razlike stanu, naj se takoj prijavijo, ako tega že niso storili, ker gre za njih osebno korist.

Popisnica ima obsega: Ime, priimek, rojstno leto, rojstni kraj, domovno občino, politični okraj in točen naslov stalnega bivališča pred begom; s čim se je pečal begunec v pravi domovini, ima li tam kaj nepremičnega imetja ali ne in dan, kdaj je bil pristavljen božati, dalje, točen naslov (kraj, hiš, številica, pol-okraj) kjer se nahaja sedaj in s čim se peča; ali je bil vojak, ali ne, ali je bil ranjen, ali je invalid, vpokojenec itd., ima li koga od svojih, ki žive kje drugod (njih naslov), ali koga, od katerega ne ve, ali je živ ali mrtov. Tako naj se popišejo vsi begunski člani po vrsti in starosti.

V prigradnici lahko vsakdo prijavi tudi svoje morebitne želje in prošnje. Tiskovini za prigradnice Begunski svet ne pošilja, kajti prijave zadostuje v obliki navadnega pisma.

Begunci, kateri so stavili na Begunski svet razna vprašanja, naj potrope nekoliko, odgovori in nasveti bodo sledili v kratkem in sicer tako, da pridejo prvi na vrsto oni, kateri so se prvi prijavili.

Prigradnice pošiljajte na Begunski svet Ljubljana, Pražakova ulica številka 3/T.

Radi ogromnega dela in ker bi z nastmenimi prijavi izgubljali preveč časa v pisarni, prosimo, prigradnje se vsi samo pismeno.

Begunski svet.

Dnevne vesti.

V upravni odbor »Narodne tiskarne« so bili izvoljeni na občnem zboru dne 30. junija: za predsednika g. dr. Ivan Tavčar, v odbor pa gospodje prof. Josip Breznik, notar Aleksander Hudovernik, dr. Alojzij Kokalj, dr. Ivo Tavčar in dr. Karel Triller. Občni zbor je sklenil, da se za leto 1918 izplača na vsako delnico 9 K. Od čistega dobička se je votiralo za nagrade uradnikom in uslužbencem 20.000 K, za penzijski sklad 25.000 K, za uredniško knjižnico 5000 K, 20.000 K pa se je dalo na dispozicijo upravnemu odboru.

Sprejem župnika Königa na Vinici. Znan je »vinicizem« in njega povzročitelj župnik Juraj Köpfig. Radi izgedov je bil dalje časa v preiskovalnem zaporu v Novem mestu. Potem so ga na izpustili domov, toda sam bog ve zakaj. Pa na tako neroden dan je bil izpuščen, da se je vračal kakor zmagovalni triumfator domov. Bilo je namreč na praznik, ki se praznuje tudi s procesijami. In glej, viniki boljševiski so mu šli ven iz vasi z veliko slavnostno procesijo nasproti, vsi zvonovi so zvonili, ljudje so ga nagovorili in v triumfu peljali v Vinico. Tako se je čisto po nepotrebnem na zunaj na najslavnejši način praznovala zmaga boljševisma nad državno idejo. Zakaj so dopustile poklicane oblasti tak demonstrativni sprejem človeka, ki je vedno roval proti vsaki oblasti in disciplini in ki je v sodni preiskavi? Ni čuda, da dviga boljševisem ponosno svojo glavo. Pa menda ni bilo zakulisnih intervencij?

Uradni list št. CX, z dne 23. junija 1919 prinaša naredbo ministra za socialno politiko o prijavi socialnih zavarovalnih in podpornih uredb, na katero se opozarjajo vse bolniške blagajne, bolniška društva vseh vrst, nezgodne zavarovalnice, bratovske skladnice, pokojninski zavodi, nadomestni pokojninski zavodi, potem vse one osebe, ki so sklenile nadomestne pokoj-

niko zavarovalne pogodbe, nadalje pokojninska društva, samostojni pokojninski fond, registrirane pomožne blagajne, vzajemnozavarovalna društva za bolezen, smrt, onemoglost ali starost, kakor tudi za doživljenje (paroko, vojaško službo itd.), nadalje vsa podporniška društva, ki daje redno svojim članom brez zagotovljenih pravic podpore v ravnokar navedenih slučajih, kakor tudi za slučaj nezaposlenosti, nadalje vsi delodajalci, kateri imajo zavarovane svoje delavce in nameščence pri inozemskih zavarovalnih družtvih in zavodih.

Slovenskega okrajnega glavarja zahteva »Murska Stražac« z ozirom na to, da je bil za Celovec imenovan slovenski okrajni glavar dr. Ferjančič. List pravi, da je že skrajni čas, da se v Radgoni uvede slovenska uprava, to tem bolj, ker je doela ugotovljeno, da pripade Radgoni kraljevstvu SHS.

Madjaron Tkalec v naših rokah. Naše vojaštvo je vjelo, kakor poročila »Murska Stražac«, znanega prekmurkega renegata nadporočnika Tkaleca, ki je dolgo časa teroriziral naše ljudstvo v Prekmurju, Medžimurju ter ga silil, da bi se pokorilo Madžarom. Ko so boljševiki zavladali v Pešti, se jim je pridružil, vendar pa jim ni ostal dolgo zvest. Vzel je nekaj tisočakov in jo popihal preko meje, kjer so ga zajeli jugoslovanski vojniki. Tkalec ima sedaj zaprtje v Mariboru.

Nemško - avstrijsko zastopstvo v Ljubljani se preseli s 5. julijem t. l. na Turjaški trg številka 4. II. nadstropje.

Predsedstvo »Zveze jugoslovanskih železničarjev« pozivlja vse južne železničarje, ki so bili začetkom in tokom vojne radi svoje narodnosti preganjani in poklicani v vojske, naj takoj službenim putem vložijo na obratno nadzorstvo v Ljubljani svoje zahtevke za povrnitev škode, ki so jo utrpeli vsled tega preganjanja.

Železniški brezposelni delavci državne železnice, došli iz po italijanih zasejenega ozemlja, naj se čim prej javijo v begunskem uradu pri ravnateljstvu drž. žel. radi brezposelne podpore. — Begunski urad oddelek V.

Človekoljublje. V soboto, na Vidov dan, sem videl lep slučaj srbskega človekoljublja ki ne sme ostati skrivna. Na Zaloški cesti je neki otrok skočil v voza električne železnice in prišel pod voz, ki je ravno mimo pridiral ter otroka povozil in pobil. Med množico radovednežev stopi neki srbski kapetan I. razr. ime žal neznano, vzdigne otroka in ga na rokah prenese v bolnico, na drugi oddelek, prosil je tam g. primarija naj otroka preišče in šele ko je dobil zadtilo, da se ni otroku nič huduga dogodilo, je pomirjen odšel. Lep zgled človekoljublja in samaritanstva, ki nam zopet dokazuje kakšne ljudi smo dobili v bratih Srbih.

Zelo važno za častnike itd. posebnih rezerv. Vsi častniki itd., ki so vložili prošnjo za sprejem in skupno vojsko kraljevstva SHS, naj v smislu naknadno došlega povelja vojnega ministrstva nemudoma vpošljejo podatke pristojnosti - (domovinske pravice, zavičajnost), navesti treba: mesto (kraj), okraj in dežela. Ti podatki morajo biti analogno že vposlanim prošnjam potrjeni od dveh prič, kateri podpis morajo biti overovljeni ali dokumentarno (potom občine itd.: domovnica ali prepis iste ali potrdilo) dokazani. Opozarja se, da prošnje onih prosilcev, ki teh podatkov ne vpošljejo, ne bodo vpoštevane. Ker je zadeva zelo nujna in v interesu vsakega posameznika, naj se podatki pošljejo do 8. julija t. l. adjutanturi dravske divizije -ške oblasti v Ljubljani (kazina).

Nove pošne pristojbine. Na pošne pošiljke, ki so oddane v področju poštinih in brzojavnih ravnateljstev: Ljubljana, Zagreb, Split in Sarajevo, bo plačati v tuzemskem prometu od 1. julija t. l. naprej naslednje pristojbine:

la hoditi dekleta pod nadzorstvom same kupovat na trg živila in druge potreščine. Vse to je v samostanu precej težko izvedljivo, brčzas pa deloma sploh nemožno.

Spominjam se malega, a značilnega dogodka, ki so mi ga pravili še pred vojno in ki je dokaj omajal moje zaupanje v take zasebne gospod. šole. V Ljubljano je prišla od države poslana Čehinja, ugledna strokovnjakinja, ravnateljica gospodinske šole in seminarja »Vesne« v Brnu nadzirat ženski oddelek obrtne šole ljubljanske. Pri tej priliki si je hotela ogledati tudi gospodinsko šolo pri Uršulinkah. Naglašala je, da sicer nima pravice ogledati si tudi to zasebno šolo, da pa prosil, naj jej jo pokažejo, ker jo kot strokovnjakinja zelo zanima. Ena izmed voditeljic jej je rekla, da je — klavzura Uršulink je tako stroga, zato treba za njen posej dobiti šele škofovega dovoljenja. Pride naj torej popoldne. Proti večeru med 6. in 7. uro — mislila si je: takrat kuhinja dekleta in bo najlaže videla kuhinjo v praksi — je šla Čehinja v samostan vnovič. Sprejeta je bila jako ljubezljivo, razkazale so jej redovnice vse vrt, potem so jo peljale do portu, kjer so se lepo in prijazno pripravile ter jej zopet odprle vrata — v svet. Kuhinje in drugih gospodinskih prostorov pa jej niso pokazale. Zakaj ne? — Opozarjam torej merodajne kroge

1. a) Pristojbina za pismo je v krajevnem in medkrajevnem prometu za vsakih 20 gramov, ostr. del te teže 30 vin. b) Teža pisma je omejena. c) Za nalepke je enaka pristojbina kakor za pisma. 2. a) Pristojbina za dopisnico, ki jih pošilja poštna uprava ali pa se last zaupalnikov, je 15 vinarjev. b) Pristojbina za dopisnico s odgovorom, ki jih izdaja poštna uprava s vtiščeno znamko, je 30 vin. 3. a) Pristojbina za tiskovino je za vsakih 50 gramov, ostr. roma del te teže 5 vinarjev, najmanj pa 10 vin. b) Tiskovina sme tehtati do 2000 gramov. 4. a) Za blagovni vzorec do 100 gramov je plačati 15 vinarjev, čez 100 do 200 gramov 30 vin., a čez 200 do 350 gramov 45 vinarjev. 5. Pristojbina za priporočeno je v krajevnem in medkrajevnem prometu 60 vinarjev.

Na kr. državni gimnaziji v Celju je napravilo zrelostni ispit dne 27. in 28. junija dvajset abiturientov, med temi tretjina z odliko: Ahtik Ivan, Ferlež Ivo, Flašj Jože, Guzej Jože, Karnovšek Vinko, Kokošinek Ivan, Lesjak Juro, Micjak Niko, Modic Slavo, Modic Stanko, Rauter Franjo, Rojnik Ivo, Rovnan Ljudevit, Salmič Rafko, Sancin Ivo, Seručar Franjo, Trobej Joži, Turk Srečko.

Goštilina »Waldhaus« v Celju. Mestna občina celjska odda v najem goštilniško koncesijo na hiši »Waldhaus« v Liscach potom javnega natečaja, ki se vrši pri mestnem magistratu celjskem dne 11. julija 1919 ob 4. uri popoldne. Občina si pridrži pravico, da odda goštilno ne glede na najvišji ponudek najprimernejšemu prosilcu.

Iz Brega pri Borovnici. Povedenij. Naše barje občine Preserje, kakor tudi sosedne občine Borovnice bilo je pretečen teden popolnoma vse pod vodo. Voda je napravila ogromno škodo, posebno pri krompirju in fižolu, žitu a veliko tudi travi, katera je vse ponešnažena z blatom in drugim plavjem. Če se celo govorica, da zatvornice v Grubarjevemu kanalu niso bile odprte, a to bi bilo neverjetno, da bi za to ne skrbeli merodajni činitelji jih o pravem času odprati ob prekoračenju normalne vode. Prizadeti želimo, da bi se poglabitev glavne struge Ljubljanske poprej ko mogoče dovršila. Dvrvila bi se že lahko pod našo bivšo staro vlado, ker bilo je toliko vojnih vjetnikov med njimi dosti od te stroke namreč Lah, a se vidi kako je bivša vlada oziroma držav skrbel po mačehovski za nas Slovence ter v slučaju če bi bila zmaga na strani centralnih držav, bi nas popolnoma vničila narodno in gospodarsko, kajti delalo se je izključno le pri Nemcih. Sedaj pa ko nam zasijalo solnce svobode, upamo in trdno pričakujemo, da nam rodna mati vse te nedostatke poprej ko mogoče odstrani ter nam barjanom pripomore do večjega blagostanja, s tem, da se vsa dela za poglabitev Ljubljanske kar najhitreje pospešijo. Potem pa ko bodo dela v Ljubljani gotova pa takoj prično z deli glavnih dotokov kakor Borovnišče, Isce, Bistre in drugih, to je, da se primerno razširijo in poglabijo in a tem ne bomo imeli barjani vode po njivah in travnikih. Posebno potok Borovnišče je sedaj popolnoma zanemarjen, ker se zadnje čase prav nič ni skrbelo ne za trebljenje ne za obsekanja grmovja, toraj želimo, da bi se letos vsaj po strugi izkosila in ob strani grmovje obsekalo, katero prav hudo zadržuje vodo. Želimo, da merodajni činitelji takoj vse potrebno ukrenejo, da se te vode regulirajo potem pa tudi mali dotoki kolikor spadajo v področje osuševalnega odbora. Želimo in trdno pričakujemo, da se z osuševalnim delom kar mogoče pospešuje, da dosežemo vendar enkrat končno svoj smoter, da ne bomo samo delali, sadili in sejali a nič pridelali, a da ne bomo imeli samo prazno delo, ampak če bomo delali, sejali in sadili in

na nujno potrebo, da se ustanovi čim več javnih, pod javno kontrolo stoejih, iz javnih sredstev zadostno zalaganih, resnično moderno ter vseskozi praktično urejenih šol. Te šole morajo biti prav tako resne, kakor so resne naše srednje in visoke šole. Disciplinaj in učne zahteve ne smejo biti nič manj stroge kot na drugih učiliščih in učna doba pouka ne sme biti nič krajša kot deset mesecev.

Gospodinja podpira tri ogre, pravi pregovor, ki misli pač na vzornice med nami. Smelo pa trdim, da nas je vrgla minola vojna v položaj, ko morajo postati vse žene vzorne gospodinjice in ko bodo izjeme same po sebi postale nemogoče. Ogromna draginjska in težka nabava vseh gospodinskih sredstev zahtevajo danes in bodo zahtevale še dolgo, da koncentrirajo žena vse svoje duševne in telesne sile na svoje gospodinjstvo. Najvišja plača ne izda nič, kjer ni dobre gospodinjice. Prav je, da da znajo naša dekleta že laško, francosko, britansko, da znajo grško in latinško, da znajo stenografirati, tipkati in dvojno knjigovodstvo, da so učene kot Hipatija, toda eno je potrebno vsem in tudi najučenejšim: dobro gospodinjiti! Kaj pomaga, če si pričoh vse znanosti sveta, a ne znajo gospodinjiti? — Dajte torej ženstvu dobrih gospodinskih šol, zakaj le v tem znamenju je resnična in popolna ženska zmaga!

od tega imeli tudi obilen pridelek, da ne bode naš trud brezuspešen. Torej na noge, v to poklicani činitelji, da ljudstvo ne obupa!

Nabirajte zdravilne rastline! Ker po lekarnah ne primanjkuje same kemikalij iz tujih drog, ampak tudi naših domačih zdravilnih rastlin, in ker je le malo upanja, da bi v jeseni dobili v sadostnih kolčinah zdravil iz inozemstva, posavimo, posebno naše kmetake ljudstvo, da se v večji meri kot dosedaj poprima nabiranje domačih zdravilnih rastlin. Otroci in starejši ljudje, ki niso zmogli težkega dela na polju, lahko s nabiranjem saslujajo lepe voste. Pravilno posušene rastline se danes prav lahko in dobro prodajo. Sušiti je treba v seneli, nabirati le v solčnih dneh (ne v rosi!). V poštev pridejo posebno naslednje rastline: Listi: šarnic, lapuha, pljučnika, divjega slezenovca (malva), sleza (ajbiš), volčje črešnje (beladona), breze, volvskega jezika, trpotca (Plantano major). Cveti: brdnje (arnike), kamilice, plavice, poljskega maka, bezga, lipe, lučnika (papeževa sveča). Cele rastline: rman, njivska preslica, zlati grmček (tavžent roža), bela mrtva kopriva, pelin (svetoč), sv. Janeza roža, dobra misel, polaj, navadna komoljka (artemisia vulgaris), poljska materna dušica (thymus serpyll). Korenine: Volčje črešnje, regrata, navadnega lijsaka (akonit), milnice (saponarija), svičca (encijan), trnjevega gladeža (ononisspinosa), srčna moč (tormentila), teloha. Dalje: bezgove in brinjeve jagode, janež, kumina, borovnice, želod, gomolje kukavice, planinski mah, trosi navadnega listjaka (Lycopodium, malina štupa). Posebne važnosti pa so rženi rožički (Fungus scelli), ki se jih navadno na kmetih vrže na gnoj. Njih cena je tako visoka, da se nabiranje gotovo izplača. Vse nadaljne informacije nabiralcom daje po možnosti odbor službujočih farmacevtov v Ljubljani.

Izkrene pozdrave vsem zavednim Slovenkam in Slovencem pošiljajo od Gosposvetskega polja Kranjski Janezi Ljubljanskega p. p. II. baona, 7. četa Vinko Jereb (Glince), Jezeršek Ludvik, Vidmajer Dane (Ljubljana), Jerbič Matija (Besnica), Ručigaj Ivan (Mengeš), Meseo Albin (Glince), Jenko Janko (Ljubljana), Košir Anton (Mokronog). Na zdar!

Mostiček med prisilno delavnicjo in deželno bolnico je valed počkodne zaprt.

Na trg prinašajo že precej domačih česenj, ki so pa tako »grenke«, da jih vsak zemljan ne bo mogel uživati. Liter namreč velja 3 K!

Na Cojzovi cesti odkopavajo za Cojzovo hišo vrt ter prst odvažajo. Vrni bodo zastonj tako, da bude v vodovodni žrti se ceči. Potem bodo pa povečali okna, ki so sedaj segala tik do zemlje, a so bila še premajhna.

Prva žetev. Pretekli teden so začeli po novomeški okolici jočmen žet. Dozorel je lepo in tudi plenja bo obilo. Tudi ostalo žito kaže prav lepo. V petek 27. junija je padlo nekaj toče, pa ni naredila posebne škode. Ponoči se je pa zjasnilo in zjutraj je bilo tako hladno, da se skoraj ni poznalo, ali je rosa ali slana.

Bitka na vasi. Med fanti iz Trebnjega in onimi iz Račjega Sela je vojno stanje že dalje časa. Na pustno nedeljo so bili fantje z Račjega Sela, Roj, Iglenska in Pristave v Šporarjevi gostilni na Mrzli Luži. Naenkrat pride številna patrulja sovražnih fantov iz Trebnjega in okolice, ki so skušali začeti ofenzivo proti domačinom. Obe četi sta bili oboroženi s puškami in samokresi, Domači so začeli streljati in so pregnali Trebnjance na dvorišče, odkoder so vračali ogenj proti hiši, da je padlo več krogelj v vežo, oz. okrušilo zid. Domačini so bili pa v izvrstnem »kritju« in ni bil nihče ranjen. Trebnjska patrulja je zavzela potem iz strategičnih ozirov nove pozicije, ki so bile pa bližje Trebnjega. Med umikanjem so jih domači motili in zasledovali. Anton Novak iz Račjega Sela in Alojzij Barle z Roj sta dobila nalogo, da vzmernjata sovražnika med umikanjem. Bila sta mu vedno tik za petami in je oddal Barle tri ostre strele iz lovske puške in Novak dva ostru strele iz samokreca. — Matija Sila je dobil eno krogelj od samokreca v nogo, par zrn iz lovske puške pa v ramo. Kost v nogi mu je bila zdroljena. Nato je sledilo premirje, mir narekoval Trebnjski sodnik, Novak ne bo sprejel v zvezo narodov 14 dni, Barle pa 2 dni ne nosila bosta tudi vse vojne stroške in polno odškodnino.

Če je grde vreme na paši. Pastirji Hrovatič, Koklič in Gregorič so paši, po senožeti blizu Birčne vasi. Ker je deževalo, jim je bil dolgčas in so »pograntali«, da gredo »inšpicirati« kočo France Stanuša na Rakovniku. Gregorič je zlezal skozi lino v vežo. Našel je najpreje na omari velik otel ključ, ki ga je najbolji mikal. Hej, kako lepa piščolica bo to! Vzel ga je. Pobral je pa tudi nekaj vžigalca, da je mogel zakuriti na paši in da ne bi ožen zastoj gorel, je pobasal v žep še dve suhi meseni klobasi, da jih skuhajo na paši. Pa je bila težava: pastirji so bili trije,

klobasi pa le dva. Treba najti ishod iz tega računskega problema in najti še kak priboljšek. Smukne v vežo Janeza Beleta v Štranki vasi in vsame tam dovet jajce. To je bilo pa lahko rasedliti med tri pastirje. Zakurili so na paši, najdli se in potem je šel Gregorič urnih krah domov, vzal očetu smodnika, nabasal votel ključ in ga vrgel v žrvjavo, da je počilo, ali rasnelo je tudi ključ. Strel so pa sišali ljudje naokoli in ko je lastnika pogrebla ključ, je takoj vedela, kje ga mora iskati. Vedla je pa tudi, kam so šle vžigalce in klobase. Tako je prišla vsa lumparija na dan. Je paš nerodno, če je dolgčas na paši!

Vlom v kolodvorsko pisarno v Ljutomeru. V noči od 23. na 24. junija so tatovi vlomili v kolodvorsko pisarno v Ljutomeru. Zločinci so se spravili na blagajno, kjer je bilo shranjenih 31.000 K. K sreči je pravočasno prišel v urad postajanačelnik, pred katerim so vlomilci pobegnili.

Umri je v Klečah g. Alojzij Lenč ek, posestnik in gostilničar. N. v m. p.

Proslava Vidovega dneva v Ljubljani. Poleg slavnostnih priredb pred Mestnim domom in v obeh gledališčih je obsegala proslava Vidovega dneva v Ljubljani kot glavno točko zbiranje protovoljnih daril dne 28. in 29. junija, ki sta bila določena kot cvetlični dneva na korist našim invalidom. Oba dneva sta bila krasna, in dati je bilo zaradi zaključnih izpitov na srednjih šolah manj nabiralck, kakor navadno in dati sta predzadnja dneva za nabiranje skrajno neugodno, je bil uspeh akcije ugoden. Kakor čujemo, se je za cvetlice, znake SHS v slovenskih, hrvatskih in srbskih barvah ter za znake z reliefom regenta Aleksandra skupilo nad 21.000 kron.

Gospodje, ki so nabirali po ulicah in hišah, so bili: Lazar Ciril, Röder Edo, Rozman Dragotin, Bežič Mirko, Bonadžič Andra, Boldasar Anton, Debeljak Milutin, Zorman Ivo, Sadar Dore, Lukman Rajko, Cukale Stanko, Zabljar Avgust, Mravljec Vekoslav, Turk Vladimir, Inglič Anton, Gorup - Slavinski, Kravos Vladimir, Trst; Svetličič Vladimir, Gregorič Fedor, Orisogono Bruno, Bleiweisstrsteniški Fedor, Tavčar Franjo, Štrukelj Stanko, Medved Ivo, Priljuga Ivan, Killar Vilko, Dagarin Jakob, Kokalj Zdenko, Debevc Dušan, Vakselj Anton, Zupančič Ad., Prosenec Radovan in Kavčič Ivo. Vzorno vztrajne gospodinjice nabiralke pa so bile: Vidmar Nika, Kokalj Vanda, Iva in Halka, Nedbal Anica, Sušteršič Franciška, Dvogvan Stanka, Medved Mimi, Koželj Magda, Rohrmann Vera, Debeljak Mira in Marinka, Koželj Marta, Šeber Anica, Gregorič Mira, Piskar Viktorija in Slavka; ga. Bizjak - Piskar Mojda, Salmič Mara, Gruđen Nada, Osepek Emilija, Maček Ljudmila, Perne Ana, Grošelj Tina, Herma Frič, Skalar Ida, Kocjančič Erna, Zarnik Jutka, Inglič Marija, Hešek Ivica, Pavšek Milica, Brejc Nada, Milakar Milla, Petrič Magda, Nagu Mirka in Dora, Orehek Maruška, Prestkar Milena, Magdič Marija, Magdič Dragica, Kobje Milena, Pehani Heda, Vidler Mira in Erka, Martina Seunig, Petelin Pavia, Hočevar Vera, Šot Vida, Strgulica Vida, Rupnik Lad., Roz. Dolinar, Skalar V., Eda Frič, Mrzljak Milica, Magdič Marija, Salmič Ana, Buh Marija, Švigelj Zora, Sterle Olga in Vlasta, Cuznar Ida ter Novak Rezi. Pisarno so vodili dva dni ga. Franja dr. Tavčarjeva, gosp. tehnik Fedor Štajmer in gđ Anica Gogolova; sodelovale pa so ves čas gospe in gospodične: Marija Baitova, Roza Bleiweisova, M. Debeljakova, A. Gogolova, Valda Forsterjeva, M. Grošljeva, M. Kokaljeva, M. Konjarjeva, Iv. Leskovičeva, Fernanda Marjanova, M. Pogačnikova, M. Strletova in Milena Zerjavova.

Obrtno zbiranje meseca maja v Ljubljani. Meseca maja je pri mestnem magistratu prigradilo svoje obrti 84, odglasilo pa 19 strank. Prigradilo so: Lucija Princ, Mestni trg 13, prodaja sadja in slaščic, Josipina Kodelja, Pogačarjev trg, branjarja, Alojzij Drufovca, Kolodvorska ulica 1, trgovina s čevlji in usnjem, Terezija Kozman, Pogačarjev trg, branjarja, Karel Vintin, Dunajska cesta 32, slaščičarski obrt, Tvrška Rožanc in drug, Frančevco nabrežje 5, anonačna pisarna, Ivan Vukovič, Gosposka ulica 4, sejmarnstvo z galanterijskim blagom, Lucija Princ, Mestni trg 13, trgovina z mešanim blagom, Alojzij Tavčar, Marile Terezije cesta 6, zidarski obrt, Marija Janež, Pogačarjev trg, branjarja, Karel Princ, Mestni trg 13, trgovska agencija in komisijska trgovina, Lucija Princ, Istantam, prodaja vina v trgovsko zamašenih steklenicah, Franc Miklič, Kolodvorska ulica 43, trgovina z vinom na debelo, Viktor Prepeluh, Ambrožev trg 7, trgovina z živo in po mesarju zaklano živino, Avgust Repotičnik, Poljanska cesta 54, sejmarnstvo z usnjem in konjsko opravo, Mihael Srnc, Domobrnska cesta 2, prodaja vajoških potrebščin brez orožja, Pavia Zanoškar, Marije Terezije cesta 4, sejmarnstvo z manufakturnim in galanterijskim blagom ter z devocijanarjami, Pavel Zanoškar, Istantam, trgovina z mešanim blagom, Stefan Strmoš, Pod trančo 1, prodaja lasničarskih izdelkov, parfumov ter brilnih in toaletnih potrebščin, Ivan Stanovnik, Hrenova ulica 7, krojaški obrt Alojzij Repeš, Ahacljeva cesta 10, fotografski obrt, Ivan Martin, Poljanska cesta 20, soboslikarstvo in pleksarstvo, Karel Florjančič, Gradšče 15, trgovina s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti in stroji, Vinko Bedna, Rimska cesta 5, čevljarstvo, Alojzij Smole, Nova ulica 5, snaženje oken in stanovanj, Terezija Silevc, Pogačarjev trg, branjarja, Ana Florjančič, Kongresni trg 3, sejmarnstvo s čipkami, Ivana Blas, Miklošičeva cesta 16 in Pred škofijo 20, prodaja čevljev in čevljarških potrebščin ter sejmarnstvo, Pavia Radovan, Poljanska cesta 27, prešivanje gorenjih delov čevljev, Ivan Pavlin, Jeranova ulica 4, čevljarstvo, Hugon Skala, Pred Prulami 17, trgovina z mešanim blagom, Fran Sturm, Velika čevljarška ulica 13, obrt izvoščkov, Mirko Tršan, Mirje 6, trgovina z mešanim blagom, Filip Šibenik, Gosposka ulica 16, praženje kave, izdelovanje pečevnega praša in vanilnih sladkorjev, Franciška Pinžar, Sv. Florijana ulica 13, trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo, Avgust Čopič, Konjarjeva ulica 6, trgovina z mešanim blagom, Stefanija Pukelstič, Sv. Petra cesta 44, sejmarnstvo z narejenimi zensko obleko in manufakturnim blagom, Karel Kraker, Grajska planota — paviljon, prodaja sadja,

slaslič. Živil in pokalic. Ludvik Dekleva, Spodnja Šiška 144. trgovina z vinom in žganjem na delo. Jerica Kemperle, Vodnikov trg, prodaja manufakturnega in galanterijskega blaga. Fran Erjavc, Ulica na Grad 10. čevljarstvo. Fran Čuden, Selesburgova ulica 7. urarstvo. Matija Pograjc, Poljanska cesta 44. trgovina z mesanim blagom in deželnimi pridelki. Jospina Ravnikar. Pred škofijo 20. sejarstvo z manufakturnim blagom in čevlji. Henrik Štancer, Dunajska cesta 10. trgovina z delikatesami in mesanim blagom. Marija Marvina, Cesta na loko 18. sejarstvo z manufakturnim blagom in čevlji. Ana Sever, Cesta dveh cesarjev, prodaja slaslič, sadja, kruha, klobas, mleka, pive v zaprtih steklenicah in pokalic. Fran Fajon, Sv. Petra cesta 54. sejarstvo s čevlji in usnjem. Fran Schiffer, Vegova ulica 8. trgovska agentura in komisijska trgovina. Agneza Kranjc, Stara pot 15. branjarija. Jožef Ravnikar, Ciril - Metodova ulica 19. trgovina z mesanim blagom. Pavel Dolar, Spodnja Šiška 186. sejarstvo z usnjem, čevlji in manufakturnim blagom. Ivan Logar, Marije Terezije cesta 11. sedlarstvo. Martin Juran, Mestni trg 12. soboslikarstvo. Ferdinand Maschke, Gosposka ulica 8. trgovska agentura in komisijska trgovina. Henrik Štancer, Dunajska cesta 10. kuhanje žganja mizilim potom. Ivan Dular, Komenskega ulica 26. trgovina s semi - email in povečanimi fotografijami. Ivan Pajsar, Cesta na loko 22. trgovina z manufakturnim in galanterijskim blagom. Jospip Batič, Sv. Petra nasip 13. izdel. kemič. preparatov Luka Ahačič. Marije Terezije cesta 10. mizarstvo. Fran Agnola, Dolenjska cesta 66. trgovina z mesanim blagom na delo. Jostip Olup, Stari trg 1. sejarstvo z narejeno moško obleko in manufakturnim blagom. Filip Jerman, Poljanska cesta 9. komisijska trgovina z manufakturnim blagom, slami, klobuki in čevlji. Miroslav Svetlič, Vrtna ulica 8. sejarstvo z manufakturnim blagom. Marija Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31. prodaja kuriva. Ivan Požar, Sv. Martina cesta 8. sejarstvo s čevlji in usnjem. Ivana Trček, Sv. Petra cesta 85. sejarstvo z narejeno obleko, manufakturno in pleteninami. Ivan Kralj, Hillserjeva ulica 8. trgovska agentura in komisijska trgovina. Marija Stele, Pogacarjev trg, branjarija. Terezija Feldstein, Radečkova cesta 12. sejarstvo z manufakturnim in galanterijskim blagom. Karel Hešik, Spodnja Šiška 282. hrivski obrt. Vinko Lebič, Spod. Šiška 266. krojaštvo. Franjo Ocvirk, Streliška ulica 29. sejarstvo z narejeno obleko. Alojzij Kržižič, Spodnja Šiška 148. trgovska agentura in komisijska trgovina. Uršula Lavtar, Radečkova cesta, prodaja manufakturnega, galanterijskega in norinberškega blaga, perila in pletenin. Alojzij Mohorič, Radečkova cesta 2, sejarstvo z usnjem ter trgovina z usnjem in čevljarškimi potrebščinami. Ana Drogenik, Vodnikov trg, prodaja galanterijskega in manufakturnega blaga ter slaslič in pločevine. — Odglasili so: Henrik Zadnikar, Sv. Petra cesta 13. pasarski obrt. Jerica Kemperle, Vodnikov trg, stojnica, kramarija. Emil Klauer, Sv. Petra nasip 19. izdelovalna žganja in likerjev. Ana Breskvar, Spod. Šiška 128. gostilniški in kramarski obrt. Ana Drogenik, Vodnikov trg, kramarija. Fran Polje, Metelkova ulica 4. konjsko mesarstvo. Uršula Lauter, Vodnikov trg, kramarija. Franciška Mestek, Stari trg 26. trgovina z izdelano obleko. Uršula Goljevšek, Prisojna ulica 3. prodaja sadja in zelenjave. Vinko Bedina, Rimska cesta 5. čevljarstvo. Ivana Murnaver, Sv. Jakoba trg 6. prodaja slaslič. Ana Lukič, Pred škofijo 16. trgovina z narejeno obleko. Jakob Bončar, Poljanska cesta 19. gostilniški in kramarski obrt. Ivan Adamič, Sv. Petra cesta 31. vrvarstvo. Jospina Kolar, Kolodvorska ulica 41. trgovina z mesanim blagom. Ivan Paternoster, Šolski drevored, klanje drobnice. Marija Tršan, Mirje 6. trgovina z galanterijskim blagom. Marija Cerar, Dunajska cesta 17. žensko krojaštvo ter Marija Črnelj, Dunajska cesta — stolnica sadja in pečnega kostanja.

Kino Ideal. Danes prvič predvajanje dveh zanimivih filmov: »V nočie, Šalovigra v treh delih znamenite Karlforslerje ter »Dnevnik Jute Ferrarje, krasna filmska drama v štirih dejanjih, z Leontino Kühnberg kot glavno igralko. Predstave trajajo po dve uri: ob 4., 6. in 8. zvečer. Ni za mladino. — Kino Ideal.

Slovenci in Slovenke!

Največje zanimanje in živahno delavnost oblasti kakor tudi zasebne dohodnosti tvori skrbstvo za ubožne vojne pohablence in svojece onih, ki so padli v vojni.

V Sloveniji imamo okrog 50.000 vojnih poskodovancev in še več sirot in vdov, ki obklojujejo svoje drage, ki so ostali na bojnem polju.

Dokler se potom parlamenta ne rešijo novi zakoni o vojaški preskrbovalnosti, ne morejo pristojne oblasti poljubno prezreti sedaj še obstoječih, toda času ne primernih zakonov.

Kaj pa naj začne za delo popolnoma nezmožen, oženjen invalid z 90 K na mesec; kako naj izhaja vojakova vdova, ki ima pet nepreskrbljenih otrok z le 29 K pokojnine na mesec?

Dolžnost nas vseh je, da te nedostike nemudoma odstranimo, da omlinimo bedo vojnih žrtev; oni, ki so v vojni toliko pretrpeli, opravičeno pričakujejo naše pomoči.

Zato prosim vsa županstva, župne urade, šolska vodstva, društva in korporacije, da v praznovanje Vidovega dne prirede sporazumno v vseh mestih, trgih in občinah Slovenije

dne 6. julija 1919

CVETLIČNI DAN
v prid vojnih invalidom, vdovam in sirotam padlih ali umrlih vojakov.
Pomagajmo in dajmo toliko, kolikor moremo z veseljem podpirativestitelstve, ki so v največji bedi, ki jih muči lakota in trpljenje, ki že skoraj obupavajo.

Slovenci in Slovenke! V teh težkih časih, ki so se nam vsilili proti naši volji, pokazajmo smisel za skupnost, spolnimo pravo ljubezen do bližnjega, da olajšamo gorje, katero je povzročila svetovna vojna.

Kar storimo vojnim pohablencem in svojim padlim, je le skromen znak hvalečnosti, katero jim dolgujemo.

Skrbel bom za to, se bodo vsa darila porazdelila med najpotrebnejše. Organizacija cvetličnega dneva po posameznih krajih prepustim županstvom; vsa društva in korporacije prosim, da pri tem sodelujejo. Nabiranci denarja naj imajo legitimacije, da se izkluči vsaka zloraba. Prosim, da se pošlje nabranj denar podpisane poverjeništvu v Ljubljani.

Uspeh bo objavljen v vseh dnevnikih.

V Ljubljani, dne 30. junija 1919.

Deželna vlada za Slovenijo,
poverjeništvu za socialno skrb

Poverjenik:
Prepeluh, m. p.
(V stvari odobravamo in priporočamo, čeprav si ne moremo kaj, da ne bi nerodnosti, ki to le gosp. poverjenik Prepeluh zagrešil, obsojali. Zakaj »Cvetlični dan« baš 6. julija, ko je vendar 12. julija kralja Petra I. imendan, določen za cvetlični dan za invalide? In 6. julija vendar ni več »Vidov dan«, ki je bil 29. junija? Da član deželne vlade tako nerodno sabotira proslavo kraljevega dne, ki naj bi bil obenem dan invalidov, je pa že prenerodno!)

Izpred sodišča

Izpred ljubljanske porote.

Včeraj se je pričela obravnava proti Antonu Završniku, ki je bil uslužben kot klepar pri državni železnici na Jesenicah in je obtožen roparskega umora, izvršenega dne 10. februarja t. l. na nekem Josipu Omeju na Jesenicah. O razpravi in razsodbi bomo poročali v eni prihodnjih števil listu obširneje. Obravnava se danes nadaljuje.

Kultura.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. V sredo ob 20. uri mešan zbor. Počno! Repertoar Narodnega gledališča. Opera: 2. julija sredo Madame Butterfly. Abonma C 267. 3. julija četrtek Postiljon iz Lonjumeau. Abonma B 70. 4. julija petek Jongleur. Abonma A 369. 5. julija sobota Postiljon iz Lonjumeau. Abonma C 70.

Iz gledališke pisarne. Ker zaradi tehniških ovir se za četrtek to je 3. julija napovedana opera »Boheme« izven abonma ne more vprijeti, se je izpremenil repertoar v toliko, da se vprijeti v četrtek 3. julija opera »Postiljon iz Lonjumeau« za abonma B 70.

Sobotna proslava Vidovega dne v dramskem gledališču se je pričela s slavnostnim govorom, v katerem je gospod župnik Finžgar, naprej opozorivši na to, da sme slovenski narod letos prvič očitno praznovati Vidov dan, razpravljal o mogočnem carstvu Dušana Silnega, potem pa o usodni bitvi na Kosovem polju na Vidov dan leta 1389., po kateri se je začela doba suženjstva. Srbske matere so dolga stoletja rodile Osmanom janičarje, a rodile so tudi domovini hajduke in guslarje; hajduški meč in guslarska pesem sta naposled rodila Vidov dan osvete in svobode, ker sta provzročila, da po štiristoletnem križevnem potu med srbskim narodom ni ugasnil plamen s Kosovega polja. Neizmerna ljubezen do domovine je poklicala kmeta od pluga, da je zbral okoli sebe vse hajduke, ki so ga izvolili za narodnega duhovnika in starejšino vseh hajdukov, moža Karadjevičevega imena, ki je leta 1804. začel veliki boj za osvoboditev domovine.

In istotako je stodeset let pozneje mož njegove krvi potegnil meč, da brani domovino, samo ne več zoper Osmane, nego zoper germanski naval. Pravica je zmagala zoper dve velesili; duh Dušanov in Lazarjev je potegnil k sebi še hrvaško in slovensko pleme; Vidov dan ni več dan žalne smrtne obletnice, nego dan vstajanja in življenja. Slovenci imamo dolžnost hvalečnosti do Srbov, da z njimi vred praznujemo Vidov dan; zakaj brez vidovanske večnožive misli bi nam nikoli ne bila posvetila zarja svobode. Tudi slovenski narod je imel svoje Vidove dneve, ko je razpadlo Samovo kraljestvo, ko so se Madžari zaklinili med njega in severne brate, ko je nemški Habsburgovec premagal Otokarja, kralja Čehov in Slovencev; Vidov dan je to, da stoji gosposvetski prestol v nemškem muzeju; Vidov dan je bil to, da so za nas poslej barantali velikaši in potentati. Slovenci smo padali kakor otrovanci; ud za udom so nam zastrepjali sovražniki; v zadnjih desetletjih nam je vsako važno mesto izvil iz rok tujec; kliti je začel duh hlapčevstva, čigar geslo je: Polna sklada, to je moja domovina! Zahlapčevalo se je v uradu in v šoli, na leci in v kasarni. Potem pa se je vnela svetovna vojna, udarila je med nas majniška deklaracija; naš narod je pahnil od sebe hlapčevsko sklado in segel po obleki svobode. Zal, da nam sedaj diplomatsko peró v Parizu preti ustvariti novo Kosovo v Korotanu in ob Jadranu. Naše upanje se krči, ali do obupa se ne sme skriti. Srbi so petstolet oplakovali Kosovo, a tudi trpeli in mri so zanje. Učimo se tudi mi ljubiti to naše Kosovo; potem gotovo pride čas,

ko se bo Vidov dan praznoval brez sence in brez žalosti, če ne bo med nami niti enega nezavednega moža s hlapčevskim duhom, ampak če bomo samo dobri, domovini zvesti junaki-poštenjaki. — Občinstvo je slavnostni govor sprejelo z živo pohvalo in gosпода Finžgarja še posebe poklicalo pred zastor. Potem se je uprizorila Meškova dramatska slika iz življenja koroških Slovencev »Na smrt obsojenih?« Igra je znana iz prejšnjih let; to pot je bila dobrodošla kot prigodna drama, dasi nima posebne cene. Poglavitna njena hiba je pač ta, da ne kaže tipične tragedije koroških Slovencev, nego po večini politične izgrede, kakršni se lahko dogajajo povsod, kjerkoli visoko zavalovi koruptivno volilno gibanje. Skupni prizori so bili skrbno pripravljani, iz drugih pa se ni dalo kaj narediti, ker se karakterizacija posam. oseb komaj vzpenja nad skromne začetke. Najboljšo figuro je še ustvaril gospod Ločnik kot pisar Pevec; v prvih dveh dejanjih je bil dober politični agitator in v tretjem dejanju se je uspešno otepal in prekal z otroki, o katerih pa živ krst ne ve, v kakšnem stiku naj bodo z igre politično tendenco. Gostilničarja Gelba — vse več brezsrčnega oduhera, nego propagatorja nemške misli — gospod Danilo ni izdelal posebno skrbno; v drugih vlogah so poleg gospe Bukšekove in gospe Juvanve kolikor toliko zaslužno nastopali gospodje Gregorin, Železnik, Novak, Drenovec, Plut in Prek. Pohvala je bila po vsakem dejanju glasna ter je dala gospodu Nučiču kot režiserju priliko, da se je zahvalil zanj.

Prvi koncert mariborske »Glasbene Matice« V soboto, dne 21. junija 1919 se je vršil v srebrni dvorani Götzove pivovarne prvi koncert snujoče »Glasbene Matice« v Mariboru. V našem glasbenem življenju pomenja ta koncert velik in važen korak naprej, ker njegov popolni umetniški uspeh je obudil in širokih krogih našega občinstva splošno zanimanje za snujoče društvo in razumevanje potrebnosti celotne »Glasbene Matice«. In lahko upamo, da sedaj ne bo ostalo samo pri zanimanju in razumevanju, temveč bo naše občinstvo tudi dejanski pripomožilo, da se društvo ne rodi kot mrtvo dete, temveč s polno življensko silo, sposobno vršiti svoj vevlevažni kulturni namen. — Sodelovali pri koncertu so: moški zbor pod vodstvom g. dežsodnega svetnika Oskarja Deva, s spremljevanjem tukajšnje vojaške godbe, dalje g. M. Custaperaria in g. kapelnika Maks Unger. — Zbor je pokazal naravnost neverjetne uspehe. Po 2 mesecih obstoja mislim še ni noben zbor nastopal s tako preciznostjo, s takim umetniškim mnenjem in tako prepričevalno gorkoto prednašanja. Seveda gre tu v prvi vrsti zasluga g. dirigentu, ki je sestavil program tako, da ni zahteval od zbora več, kot je ta v stanu nuditi. Kar je izborni disciplinirani zbor pel, to je tudi docela obvladal s tehničnega kot umetniškega stališča, tako da nismo nikjer imeli občutka prisiljenosti ali težkoč; vse je bilo svobodno, gladko in plemenito. Večina prednašanih točk je bila okusno in naravno harmonizirana narodna pesem. Stari in vedno lepi A. Nedžadov zbor: »Popotnik« je žel veliko pohvalo, očarujoče in navduševalno pa je učinkoval »Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmic s spremljevanjem vojaškega orkestra. Nedostaki, ki so se pojavili pri tej točki (manjkajoč čelstov) so slučajni in jih moramo bolj obžalovati kot grajati. — Gospod dirigent nam je podal spričevalo popolne sposobnosti. Zbor je njegova specialnost. Vidov je bil njegov sugestivni vpliv na prednašajoče, katere je vesno držal v okviru sloga na umetniški višini. Zbor in pevovodja sta rešila svojo nalogo častno; lahko čestitamo zboru na njegovem pevovodstvu, lahko čestitamo g. dirigentu na njegovem zboru. Pri skupnem delovanju obeh bomo slišali o uspehih, katerih sluh bo šel čez meje Jugoslavije. — Gospa Mira Custaperaria, po vsem našem jugu sloveča pevka je našim glasbenim krogom pač tako znana, da se nam zdi odveč govoriti o njenih umetniških vrlinah. Čista intonacija, globoko muzikalno razumevanje in občutnost, plemenitost glasovnega tembra, jasna izgovorjavo so njene lastnosti, ki vedno in vedno zopet očarujejo publiko. Tudi v njenem programu je bilo opaziti spretno roko rutinizirane, sebe spoznavajoče pevke, ker izbrani program ji je omogočil pokazati vse njene vrline in vse znanje v polni meri. Vsi registri njenega bujnega glasu so prišli do veljave, njeni sočni fortissimi in slahnti pp. resnost kakor gracija prednašanja, velikopoteznost linije so si s silo privajali srca poslušalcev. Od najnežnejših lirčnih vzdihov, do heroičnih vsklikov Brünnhilde (»Pastirica O. Deva«) smo občudovali vse njene nianse na naši umetnici. Da bi se spuščali v podrobnosti njenega programa pač ne kaže, ker bi to zahtevalo preveč prostora; Omeniti paš moram, da ste

valed svoje nešne dikcije imela največji uspeh: J. Bajič »Gde si duše« in J. Pavčič »Uspavanka«. Dve popolnoma moderni skladbi, A. Lajovic »Mesec v izbic in dr. G. Krek »Sum vira in zefira« sta proti vsakemu pričakovanju doživeli polno priznanje občinstva, kar bodi onim, ki vedno zatrjujejo, da občinstvo času primernih skladb ne razume, majhen migljaj. Seveda se morajo tako fino izcelirane skladbe tako prednašati, kakor jih je prednašala ga. Custaperaria. — Umetnično je na klavirju spremljal iz ruskega vjetništva došli g. operni kapelnik Maks Unger. Njegovo spremljevanje je bilo fino občutno, globoko premišljeno in strokovnjaško ter se je povsem prilagodilo umetniški individualnosti pevke. — Dvorana je bila razprodana in zato bo tudi čisti dohodek močan temeljni kamen novemu glasbenemu društvu. Maribor še ni v Jugoslaviji lepšega in na umetniški podlagi tako jasnega in v daljšo žarečega dneva doživel, kakor je bil ta.

Naučenemu ministertvu v Beogradu! Po polomu avstrijsko-ogrske države je bilo zatvorjeno štajersko deželno žensko učiteljsiše v Mariboru. Kandidatnje so hoče- noče morale na privatno učiteljsiše šolskih sester s pravico javnosti istotam. Dejstvo samo, da se je zaprl javni zavod in pridržal privatni — samostanski o priliki levenja iz Oesterreich v svobodno kraljevino, je dovolj značilno za smer in režim šolskih oblasti v Sloveniji. Slednja si naj bodo v svesti, da prebivalstvo demokratske države ne more biti, ni in ne bo za srednjeveško samostansko odgojo svoje dece, in da zatorej želi, da se s šolskim letom 1919/20 otvori v Mariboru državno žensko učiteljsiše. Z ozirom na pomanjkanje profesorjev, se naj začne s I. letnikom. To naj naučno ministertvu v Beogradu blagovolji upoštevati. Dodatno k gornjemu še vprašamo: ali je znano v Beogradu, da se protežirajo od šolskih sester- učiteljic na njihovem učiteljsiše interne gojenke pred eksternimi? Ali je zavod, ki je poverjen nadomeščati državno učiteljsiše upravičen pobirati šolnino? Ali je znano v Beogradu, da se od obligatno vpeljanih predmetov n. pr. srbohrvaščine pobira še posebna taksa?

Prve slovenske dramske predstave v Kočevju se vrše te dni pod okriljem pred par dnevi v življenje poklicane »Kočevske Čitalnice«. Kočevska Čitalnica si je razdelila delo na več strokovnih odsekov, med njimi tudi dramsatični, ki mu načeljuje gospod Borivoj Šbil, trgovec v Kočevju. Ta je takorekoč iz nič vstvaril imenitne diletantske moči iz samih kočevskih Slovencev, ki vprižarjajo te dni znano narodno igro »Desetega brata«. Velika dvorana v hotelu »Mesto Trste«, kjer se vprižarja igra, je bila dolejš je vselej nabito polna. Tudi posamezne kočevarje je semintja opaziti, kar je popolnoma in redu. Prvo za kočevsko Slovenstvo — zgodovinsko predstavo je otvoril v imenu Čitalničnega odbora gosp. dr. Ivan Sajovic z jezgovitim nagovorom »Veda in umetnost, ki ga prinašamo na drugem mestu, notar gosp. dr. Vilko Maurer pa je nad vse krasno in položaju primerno deklamiral znano Gregorčičevo »V pepelnici nočie«. Mnogo obetajočemu kočevskemu Slovenstvu ob tem prvem javnem kulturnem koraku vse najboljšje!

Berto Perića »Simfonija v a-molu«. V petek popoldne ob 5. in 30 minut je bil sprejet kapelnik tukajšnje gledališke godbe g. B. Perić v Beogradu od prestolonaslednika regenta Aleksandra v advijenci, v kateri mu je poklonil prvo jugoslovansko simfonijo po končani vojni, zasnovano v 4 stavih. Prestolonaslednik se je g. kapelniku za poklonitev toplo zahvalil ter ga pozval, da pride v primernem času v Beograd, da osebno dirigira svojo skladbo, ki jo bo izvajala dvorna godba.

Spominska plošča hrvatskemu pesniku dr. A. Harambašiču. Dne 14. julija se odkrije na rojstni hiši pesnika dr. A. Harambašiča v Dolnjem Miholcu spominska plošča. Harambašič je pesnik svobode, za katero je tudi trpel.

Gunduličev Osman, kritični tekst, priredjen od prof. dr. Gj. Körblera, s uvodom o životu i radu Gunduličevu, te s biljšekama ispot teksta, izišao je nakladom »Matice Hrvatske« v Zagrebu. Cilnska cijena 14 K, knjižarska cijena 16 K. Dohiva se kod Matice u i svakoj boljoj knjižari.

Čitalnica za Rogaško Slatino in okolico vabi na veliki pevski koncert, ki se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 6. julija 1919 ob 18. uri (po starem ob 6. popoldne) v veliki koncertni dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini. Proizvajajo ga polnoštevilni mešani in moški zbor (okoli 70 pevcev) Celjskega pevskega društva in klavirski virtuos gospod Ciril Ličar. Spored je sledeči: 1. Slovenske narodne pesni: a) L. Zepič: En vetrič —; b) O. Dev: Po Saveli, po Dravel —; c) O. Dev: Glej čez jezere (koroška); d) O. Dev: Poljem v ruto (koroška); e) mešani zbor: 2. Rachmaninov: Prélude; b) Rachmaninov: Polchinnelle, na klavirju igra gosp. Ciril Ličar. 3. Koroške slovenske narodne pesni: a) L. Zepič: Oj ta mlinar! b) O. Dev: Čej so tiste, stazice; c) O. Draz: Dža, to mi perva, pava mlaki sloj.

Omor (10 minut). 4. a) Fr. Ferjančič: Tone solnce, tone; b) Fr. Gerbič: Žitno polje, poje mešani zbor. 5. Fred. Chopin: Scherco v b - molu; na klavirju igra g. Ciril Ličar. 6. a) dr. Josip Pavlic: Imal sem ljubi dve; b) E. Adamič: Kmečka pesem, poje moški zbor. 7. a) A. Adeli: Igra kolo (hrvatska narodna); b) Števo Mokranjac: Il. šopek srbskih narodnih pesmi; poje mešani zbor. Kakor že gori navedeno, se vrši ta veliki koncert v prekrasni koncertni dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini in bo Celjsko pevsko društvo eno izmed prvih slovenskih društev, katere bo v tej res impozantni dvorani nastopilo, v katero dvorano pod avstrijskim režimom naša prelepa doneča pesem ni imela vstopa. Posebno se vabi naše kmečko ljudstvo, da isto prihihi na ta naš koncert v obilnem številu od blizu in daleč, da bo videlo in slišalo na lastna ušesa, kaj premoremo mi Slovenci s svojo lepo in milo donečo pesmijo. Torej v nedeljo, dne 6. julija 1919 vse v Rogaško Slatino!

Gospodarstvo.

Pregled mladih žrebecev ob priliki premovanja konj. Lastniki mladih žrebecev, ki obetajo postati za plemenitje kobil porabni, se vabijo iste pripeljati ob priliki premovanja konj komisijam v svrhu morebitnega nakupa v pregled.

Trgovski promet z inozemstvom. Ker vlada med prizadetimi krogi še vedno nejasnost glede kupčije z inozemstvom, tedaj hočemo v nasprotnem podatki kratko pojasnilo o predmetu z inozemstvom. Naša država je sklenila z Nemško Avstrijo dne 22. marca t. l. pogodbo 33/SHS (kompezacijsko pogodbo). Glasom te pogodbe dobi Slovenija iz Nemške Avstrije barve, elektrotehnični material, znanstvene instrumente, jeklo in jeklene izdelke, kmečnje proizvode, klobuke, kovine in kovinske izdelke, kvas, kuhinjsko opremo, papir, poljedeljsko in obrtniško orodje ter železo. Na račun te pogodbe so le še majhne količine na razpolago. Kdor hoče uvoziti na račun te pogodbe kakoli predmet, zaprosi s prošnjo (kolekovano s kolekom treh kron) pri Centralni Upravi za trgovski promet sa inozemstvom, podružnici v Ljubljani za dovoljenje. Prosi se lahko tudi ustmeno. V prošnji se mora na vsak način natančno navesti predmet, množino in vrednost in po možnosti tudi dobavitelja. Ljubljanska podružnica Centralne Uprave za trg. promet obvesti prosilca ali ugodi pr. nji ali ne. Če je prošnja ugodena, se prosilcu sporoči znesek, za katerega sme uvoziti zaprosene predmete. Obenem se ga pozove, da založi fakturni znesek pri Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, kateri mora seveda sporočiti zakaj pošlje denar. Istotako mora obvestiti o vplačilu tudi podružnico Centralne Uprave. Ta izda potem poverljivo pismo, naslovljeno na Nemško Avstrijski blagovno prometni zavod, Dunaj. Ko prejme prosilec to pismo, ga pošlje naravnost dobavitelju blaga. Če pa je denar namenjen raznim dobaviteljem, tedaj pa mora poslati to poverljivo pismo Nem. avstr. blag. prom. zavodu na Dunaj in obenem navesti dobavitelje, kateri naj dobavijo blago in prejmejo zato denar. Kdor pazno prečita to pisanilo, bo videl, da je celo poslovanje enostavno, ni nikakor tako zamotano in težavno, kot se predstavlja. UVOZ iz drugih držav, izvezmiš Italijo, je popolnoma prost, in ni navezan na nobeno posebno dovoljenje naše države. Tudi iz Nemške Avstrije je popolnoma prost, ali ta država z ozirom na pogodbo zahteva, da se zgoraj navedeno blago prejema na račun kompezacijske pogodbe. Izvoz blaga iz naše države je pa omejen in navezan na posebno dovoljenje. Brez tega dovoljenja je samo dovoljen izvoz starega krompirja, suhega sadja, kislega želja in repe, vina in vinskih drož, žganja in medu. Kdor hoče katerega teh predmetov izvažati, mora prositi s prošnjo, kolekovano s trikotniskimi kolekom pri ljubljanski podružnici Centralne prave za izvoznico, ki stane 12 kron. Za vsako pošiljatev je potrebna posebna izvoznica. Za izvoznice za zgoraj navedene predmete se lahko prosi tudi ustmeno.

Pa najnovejši odredbi se lahko izvaža v vsaki množini vino in žganje. Natančnejši pogoji se zvedo pri podružnici Centralne Uprave. Kakor rečeno, množina je neomejena. Kdor hoče izvažati razven zgoraj navedenih predmetov kako drugo blago, mora vložiti le pismeno prošnjo, kolekovano s trikotniskimi kolekom. Nadalnje pogoje izve prosilec ob ugodni rešitvi njegove prošnje.

Sedaj je dovoljen izvoz manjše množine stavbnega in rezanega lesa v Italijo, ali le vja. Trst, proti zdavi vafuti, ki se mora odstopiti naši državi. Uvoz kakega blaga v zameno za les je strogo zabranjen. Kolekovane prošnje za izvoz se tudi vpošiljajo ljubljanski podružnici Centralne Uprave. Istotako je dovoljena tudi manjša množina lesnega oglja. Radi prošnji velja ono za les rečeno.

Če se bode sklenila trgovska pogodba s kako drugo državo, se bo o tem javnost pravočasno obvestila. Lesene jašarnice z motorji. Svetovna vojna je v ogromni meri reducirala svetovno tonažo, zato je sedaj po končani vojni ena prvih nalog vsakega pomorskega naroda, ako se hoče ekonomsko dvigniti, obnoviti svojo mornarico, če tudi za prvi čas samo s lesenimi ladjami, opremljenimi z motorji. Za enako povzdigo in obnovitev našega plovstva se zavzemata tudi Jugoslovanska pomorska matica in Dubrovnik in Pomorska banka v Gruziji. Tudi država bo morala tako podvzeti podporiti, ker bodo lahorna šola za naša navtična abiturijente ter šola za

Omor (10 minut). 4. a) Fr. Ferjančič: Tone solnce, tone; b) Fr. Gerbič: Žitno polje, poje mešani zbor. 5. Fred. Chopin: Scherco v b - molu; na klavirju igra g. Ciril Ličar. 6. a) dr. Josip Pavlic: Imal sem ljubi dve; b) E. Adamič: Kmečka pesem, poje moški zbor. 7. a) A. Adeli: Igra kolo (hrvatska narodna); b) Števo Mokranjac: Il. šopek srbskih narodnih pesmi; poje mešani zbor. Kakor že gori navedeno, se vrši ta veliki koncert v prekrasni koncertni dvorani državnega zdravilišča v Rogaški Slatini in bo Celjsko pevsko društvo eno izmed prvih slovenskih društev, katere bo v tej res impozantni dvorani nastopilo, v katero dvorano pod avstrijskim režimom naša prelepa doneča pesem ni imela vstopa. Posebno se vabi naše kmečko ljudstvo, da isto prihihi na ta naš koncert v obilnem številu od blizu in daleč, da bo videlo in slišalo na lastna ušesa, kaj premoremo mi Slovenci s svojo lepo in milo donečo pesmijo. Torej v nedeljo, dne 6. julija 1919 vse v Rogaško Slatino!

Gospodarstvo.

Pregled mladih žrebecev ob priliki premovanja konj. Lastniki mladih žrebecev, ki obetajo postati za plemenitje kobil porabni, se vabijo iste pripeljati ob priliki premovanja konj komisijam v svrhu morebitnega nakupa v pregled.

Trgovski promet z inozemstvom. Ker vlada med prizadetimi krogi še vedno nejasnost glede kupčije z inozemstvom, tedaj hočemo v nasprotnem podatki kratko pojasnilo o predmetu z inozemstvom. Naša država je sklenila z Nemško Avstrijo dne 22. marca t. l. pogodbo 33/SHS (kompezacijsko pogodbo). Glasom te pogodbe dobi Slovenija iz Nemške Avstrije barve, elektrotehnični material, znanstvene instrumente, jeklo in jeklene izdelke, kmečnje proizvode, klobuke, kovine in kovinske izdelke, kvas, kuhinjsko opremo, papir, poljedeljsko in obrtniško orodje ter železo. Na račun te pogodbe so le še majhne količine na razpolago. Kdor hoče uvoziti na račun te pogodbe kakoli predmet, zaprosi s prošnjo (kolekovano s kolekom treh kron) pri Centralni Upravi za trgovski promet sa inozemstvom, podružnici v Ljubljani za dovoljenje. Prosi se lahko tudi ustmeno. V prošnji se mora na vsak način natančno navesti predmet, množino in vrednost in po možnosti tudi dobavitelja. Ljubljanska podružnica Centralne Uprave za trg. promet obvesti prosilca ali ugodi pr. nji ali ne. Če je prošnja ugodena, se prosilcu sporoči znesek, za katerega sme uvoziti zaprosene predmete. Obenem se ga pozove, da založi fakturni znesek pri Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, kateri mora seveda sporočiti zakaj pošlje denar. Istotako mora obvestiti o vplačilu tudi podružnico Centralne Uprave. Ta izda potem poverljivo pismo, naslovljeno na Nemško Avstrijski blagovno prometni zavod, Dunaj. Ko prejme prosilec to pismo, ga pošlje naravnost dobavitelju blaga. Če pa je denar namenjen raznim dobaviteljem, tedaj pa mora poslati to poverljivo pismo Nem. avstr. blag. prom. zavodu na Dunaj in obenem navesti dobavitelje, kateri naj dobavijo blago in prejmejo zato denar. Kdor pazno prečita to pisanilo, bo videl, da je celo poslovanje enostavno, ni nikakor tako zamotano in težavno, kot se predstavlja. UVOZ iz drugih držav, izvezmiš Italijo, je popolnoma prost, in ni navezan na nobeno posebno dovoljenje naše države. Tudi iz Nemške Avstrije je popolnoma prost, ali ta država z ozirom na pogodbo zahteva, da se zgoraj navedeno blago prejema na račun kompezacijske pogodbe. Izvoz blaga iz naše države je pa omejen in navezan na posebno dovoljenje. Brez tega dovoljenja je samo dovoljen izvoz starega krompirja, suhega sadja, kislega želja in repe, vina in vinskih drož, žganja in medu. Kdor hoče katerega teh predmetov izvažati, mora prositi s prošnjo, kolekovano s trikotniskimi kolekom pri ljubljanski podružnici Centralne prave za izvoznico, ki stane 12 kron. Za vsako pošiljatev je potrebna posebna izvoznica. Za izvoznice za zgoraj navedene predmete se lahko prosi tudi ustmeno.

Pa najnovejši odredbi se lahko izvaža v vsaki množini vino in žganje. Natančnejši pogoji se zvedo pri podružnici Centralne Uprave. Kakor rečeno, množina je neomejena. Kdor hoče izvažati razven zgoraj navedenih predmetov kako drugo blago, mora vložiti le pismeno prošnjo, kolekovano s trikotniskimi kolekom. Nadalnje pogoje izve prosilec ob ugodni rešitvi njegove prošnje.

Sedaj je dovoljen izvoz manjše množine stavbnega in rezanega lesa v Italijo, ali le vja. Trst, proti zdavi vafuti, ki se mora odstopiti naši državi. Uvoz kakega blaga v zameno za les je strogo zabranjen. Kolekovane prošnje za izvoz se tudi vpošiljajo ljubljanski podružnici Centralne Uprave. Istotako je dovoljena tudi manjša množina lesnega oglja. Radi prošnji velja ono za les rečeno.

Če se bode sklenila trgovska pogodba s kako drugo državo, se bo o tem javnost pravočasno ob

jala mesta številnim našim, sedaj nezaposlenim kapitanom. Ne gre tu za lepoto ladij, pred vsem gre za njih čvrstost in za čim hitrejšo obnovo trgovine zlasti z Grško in Aleksandrijo. Lesene ladje bodo prvi čas popolnoma ustrezale tem zahtevam. V poštev prihajajo ladje po 80 do 300 ton ter je v interesu vseh, da strokovnjaki prijavijo svoje ideje glede gradbe in opremljenja takih ladij ter njih vodstva. Jugoslavenski pomorski matični v Dubrovniku.

Ljubljanski kreditna banka. Upravni svet Ljubljanske kreditne banke je dovolil alodebe podpore: Vsgojvalnemu in izobraževalnemu društvu »Dobrovinac« 800 K ter Društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb, Akademskemu domu dij. pod. društvo, Izobraževalnemu in vsgojvalnemu društvu »Mladika«, Slovenekemu trgovskemu društvu »Merkur«, Komisiji za prekrbo vračajočih se vojnikov, Jugoslavenski akademski blagovonici, Zagreb, vsakemu po 500 K.

iz domovine. »Hrvat« se vprašuje z začudenjem, kam tako postopanje pelje in kam naj se obrne državjan, ki se ga izžene iz domovine, v čigavem interesu da je to in zakaj se to dela. (Drugo vprašanje pa bi bilo, če je general Laxa izpolnil tudi svoje dolžnosti napram domovini, od katere zahteva visoko penzijo. Brez tehnega razloga ga policija gotovo ni izgnala.)

ZANIMIVA GLAVNA SKUPŠČINA HRVATSKO - SLAVONSKEGA SPOVDARSKEGA DRUŠTVA V ZAGREBU.

Zagreb, 30. junija. Danes se je vršila tu letna glavna skupščina hrvatsko-slavonskega gospodarskega društva, katero se je pričakovalo z velikim interesom, ker se je poročalo na njej tudi o agrarni reformi. Protivniki, hrvatski veleposelniki, so se združili s pristaši seljaške stranke in drugimi nezadovoljnimi, ki so hoteli na vsak način izbrati gospodarsko društvo v politične svrhe. Pri vseh nedolžnih in točkah dnevnega reda so stali svoje ugovore in protipredlog, a razumevanju večini zborovalcev niso mogli vsiliti svoje prepričanje, ter na ta način spremeniti gospodarsko društvo v politično areno. Pri glasovanju o absolutoriju bivšem odboru je bilo oddanih 452 glasov za in 202 glasova proti. Pri izvolitvi novega odbora je prodiral, kljub raznim poskusom nasprotnikov lista starega odbora z grofom Kulmeriem na čelu. Ob tej priliki je dobila lista od 642 veljavno oddanih glasov 431 glasov. Zborovanje je trajalo pozno v noč in se je razpravljalo tudi o drugih vevležnjih vprašanjih, o katerih bomo še poročali.

FEDERALIZEM?

Zagreb, 1. julija. »Narodna Politika« poroča iz Beograda: V parlamentarnih krogih se širijo vesti, da bo med radikale in Narodnim klubom skoro prišlo do sporazuma in kooperacije, pri kateri bo sodeloval tudi Pašić. Prvi rezultat tega pakta bi bilo odstranjenje ministra Pribečevića. Baza za ta pakt bi bil federalizem. Medžimurje, Hrvatska, Slavonija brez Srema bi tvorili eno državo, drugo državo slovensko ozemlje, a Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Srem in Vojvodina bi postali del velike Srbije. Za ta načrt bi bila baje tudi velika večina radikalcev iz novih krajev, a z njim simpatizira posebno napredni del Narodnega kluba (dr. Lorkovičeva skupina).

Vesti LDU.

PO NOVOSADSKEM ZLETU.

LDU. Novi sad, 29. junija. Danes se je v Novem Sadu vršila svečana proslava prvega Vidovega dne v svobodi. Ob 8. zjutraj je bila v vojašnici kralja Petra vidovdanska služba božja, kateri so prisostvovali zastopniki najvišjih vojnih in političnih oblasti, mnogo kulturnih društev in sokolskih žup iz vseh krajev našega kraljevstva in velika množica Sokolov in prebivalstva. Po službi božji je govoril narodni poslanec Biankini. V svojem vznesenem in navdušenem govoru je slika trpljenje našega naroda ob času novega drugega Kosovega, ki ni trajalo samo en dan in ki nam ni uničilo samo ene vojske, marveč ki je izja balkanskih vojn do danes uničevalo najboljšie sinove našega naroda. Navzlic temu korakamo z najboljšo nado v bodočnost in pozivljamo tudi one brate, ki še ječe pod tujim jarmom, naj hrabro vztrajajo, ker se bliža trenutek, ko se bomo vsi svobodni bratovski objemali. — Ob 10. se je pričela saborska seja pod predsedstvom Jure Danukoviča. Predsednik je pozdravil zastopnike Niegovega Visočanstva regenta Aleksandra, vojvodo Nišiča, ministra prosvete Davidoviča, poslanika Kalino, zastopnike bratskih Rusov in vse druge. Za njim so govorili vojvoda Nišič, minister Davidovič, poslanik Kalina in voditelj stranke kadetov Rodičev, mnogokrat prekinjeni po burnem odobravanju. Potem je bila volitev saborskih odbornikov. Za predsednika so izvolili Gjuro Pankoviča, za podpredsednika dr. Lazara Cara in dr. Ivana Oražma, za tajnike M. Lukiča, A. Maloviča, dr. R. Fuchsa in Dušana Bogunoviča, za blaginika Tošo Janjanina in Frana Sušnika. Nato se je prečitalo načelno stališče Sokolstva proti vladi. Prihodnja slavnostna seja bo dne 30. junija. — Sledil je slavnosten banket v čast gostov. — Ko so odsek izvršili svoje delo, se je izjavila vzorna javna telovadba. Zlasti so ugažale vaje slovenskih Sokolov na bradlji, kakor tudi vaje in igre zagrebških Sokolov. Ob 20-30 je bil koncert orkestra kraljeve garde in slavnostna predstava v srbskem narodnem gledališču na čast Sokolom in gostom. Drugi dan ob 7. zjutraj so odpotovali Sokoli in Sokolice v Subotico k javnim vajam. Ob 9. popoldne se je na petrovadinskem pokopališču darovala slovenska maša za nedolžne žrtve avstrijske vlade. B. Lovrič, učitelj verouka vojaške kadetnje v Kamenici je imel svečan in navdušen govor.

NITI RAZGOVARJA Z »IRENTI«.

LDU. Trst, 29. junija. Italijanski listi poročajo iz Rima, da je minister za zunanje zadeve Tittoni 27. t. m. sprejel italijansko - dalmatinske deželne poslance Roberta Chigianoviča iz Zadra ter Ivana Cubjina in Ercolana Salvija iz Splita, s katerimi je imel daljši razgovor. Zvečer je društvo jadranskih iredentovcev sklenilo sledečo resolucijo: »V zvezi z izjavami ministra Tittonija v senatu in v hipu, ko novoimenovana italijanska mirovna delegacija začela svoje delovanje, potrjuje politično društvo italijanskih iredentovcev (jadranski oddelek) svoj program glede jadranskih nacionalnih zahtev, t. i.: pridobitev cele Istre z Reko, vsega ozemlja in otokov Dalmacije, kakor so naznačene

v londonskem paktu, in tudi drugih italijanskih mest in otokov Dalmacije, ki niso obseženi v tej pogodbi; pozivlja italijansko mirovno delegacijo, naj nastopa vztrajno za celokupne izvedbe tega programa in opozarja vlado in delegacijo, naj ne sklepa ne prijateljskih, ni tih novih političnih zvez z nikomur izmed Antante, dokler nimate izrecnega in odkritosrčnega dokaza o sodelovanju pri izvedbi omenjenega programa. — Jutri bo ministrski podpredsednik Nitti sprejel dalmatinske in reške politične zastopnike.

PROTEST RADI CELOVCA.

LDU. Trst, 29. junija. Italijanski listi poročajo, da je nemško - avstrijska delegacija na mirovni konferenci protestirala proti sklenemu mirovne konference glede zasedbe Celovca.

IZTRENENJE PRI LAHIL.

LDU. Trst, 29. junija. Milanski list »Il Secolo« objavlja daljše privatno poročilo iz Reke od 27. t. m., v katerem navaja, posebno glasom »Jutrnega lista«, da je Jugoslavija sklenila razne trgovske dogovore z vsemi zavezniki in celo sovražnimi državami in našteva več takih slučajev. Da ni Italija, nadaljuje poročilo, dosegla obsežnejših dogovorov v tem pogledu z državo SHS, izhaja iz nevsčnega položaja Italije, ki je zaveznica Srbije in sovražnica drugih držav, ki sestavljajo Jugoslavijo. Ker pa je novo kraljevstvo SHS, nadaljuje poročilo, sedaj dejanski že priznana po vseh vlastih in ker so vsi bistveni razlogi, ki so ovirali priznanje Jugoslavije, odpravljani s sklepom mirovne konference, da bodo pri sanaciji vojnih stroškov in vojnih pokodb deležni vsi dediči bivše Avstro - Ogrske in ker nadalje priznanje novega kraljevstva SHS ne predstavlja ureditvi meja, ni smatrati za primernega odpor Italije proti formalnemu priznanju, ker se vsled tega odpora nahaja Italija v položaju, da ostane izven vsakega trgovskega dogovora, dočim jo vsi drugi prijatelji in neprijatelji, prehitujejo na jugoslovanskem trgu, od katerega bo slednjič Italija definitivno izključena. Mar bo upanje, vprašuje poročilo, da bi docela izveden londonski nakt pretresel novo državno obliko Jugoslavije — kar se sicer ne bo nikdar zgodilo, ker se bo morala iskati in najti rešitev, ki bo morala vpoštevati dejanski, sedaj že priznani položaj — mar bo Italija s tem odškodovana za škodo, ki jo ima vsled tega, da ji je nemogoče sklenati dogovore, ki bi pospešili italijanski izvoz in vvoz v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Občni zbor šentpeterske ženske in moške podružnice Društva sv. Cirila in Metoda bo v soboto, dne 5. julija ob 20. uri v gostilniških prostorih hotela »Tratinik« na Sv. Petra cesti z občajnim sporedom. — Odbora šentpeterskih podružnic.

Občni zbor društva za vzdrževanje Elizabete otroške bolnice ne bo v petek 4. julija. Dan novega občnega zbora se pravočasno objavi.

V prid šentjakobski javni knjižnici se priredil v nedeljo 27. julija »Šentjakobski semen« ob priliki cerkvenega žegnjanja v fari. Ker je namen kulturne, prosimo druga društva, da se na to prireditve ozirajo.

Društvo inženjerjev v Ljubljani vabi svoje člane k mnogobrojni udeležbi prijateljskih večerov, ki bodo stalno vsaki četrtek v sobi »Češka obee« Narodnega doma. Dohod iz Tomanove ulice. Prijateljski večeri so nujno potrebni, da se med seboj spoznamo in oživimo društveno življenje. Posebna vabila na te večere po listih se ne bodo več objavljala. Dalje se člani obveščajo, da se namerava prirediti 13. julija 1919 pri zadostnem številu pri-glasencev društveni izlet v Trbovlje. Prijazni kolegijski sprejem nam je od Trbovskih tovarišev zagotovljen. Prijave naj se vpošljejo po dopisnici najpozneje do 6. julija 1919 društvenemu odboru, Reslieva cesta 3. Odhod iz Ljubljane ob 3/6. povratek ob 21. uri.

Sestanek poljedelskih producentov. Dne 13. julija t. l. bode na Dobravi pri Kropi skupni sestanek producentnih udov ob 2. uri popoldne v šolskem poslopju. Vsi udje kot tudi neudje se vlijudno vabijo, da se vsi v obilnem številu udeležite. K sestanku pride več govornikov-veščakov od slov. kmet. družbe Dnevni red bode: Zvinoreja in planinstvo ter sadjarstvo. Podružnica slov. kmet. družbe na Dobravi pri Kropi.

Učiteljsko društvo za radovljiški okraj ima svoj redni občni zbor v četrtek t. j. 3. julija ob 3. uri popoldne v šolskem poslopju v Radovljici. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje tov. V. Russa iz Kranja o najvažnejših nalogah naših stanovskih organizacij. Odbor.

Radovljijsko Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici priredi v nedeljo 6. julija t. l. ob 3. popoldne v graščinskem vrtu veliko veselico s koncertom, tombolo itd., pri veselici sodeluje tudi domači pevski zbor in godbeni orkester. Za vsestransko potrebo in zabavo bo preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orožja, se darila hvaležno sprejemajo. Vstopnina 2 K.

Is Bleda. Vojni pohabljeni občine Bled priredijo v nedeljo, dne 6. julija tombolo, šaljivo pošto in veselico na vrtu gostilne Potočnik (Flegarija) na Bledu v korist sevniš otrok in vopv v

vojni padlih moš in očetov. Dobičilo im denarne prispevke hvaležno sprejemajo proti potrditvi gostilničarja in v to pooblašeni pohabljeni. Pričetek točno ob 14. uri.

Ptuj. Dne 4. julija 1919 gostuje v Ptujju ljubljanska drama. Uprizori se Funtkova enodejanska drama »Za hčere« in Heyermansova svetovna študija s petimi veselji »Amnestija«. Opozorjamo na ta večer cenjeno občinstvo, ki bo imelo priložnost najboljše moči ljubljanske drame. Upamo, da se vsak odzove temu vabilu, ter tako dokaže, da ve ceniti poštvrtovalnost ljubljanskih igralcev. Obenem se naznanja, da se C. in M. kres preloži na soboto 5. julija. Zgal se bo v Rogoznici. Po kresu je sestanek pri Bračiču.

Razne stvari.

Beograd ima sedaj prebivalstva 90.000.

Tovarna aeroplanov v Jugoslaviji. Neko veliko angleško tvorniško podjetje namerava zgraditi v Novem Sadu tovarno aeroplanov.

Vrednost lova v Hrvatski in Slavoniji se ceni na 254-210 komadov divjadi v vrednosti 762-630 K po predvojni cenah; danes znaša ta vrednost okoli 5 milijonov, Dohodki lova znašajo 4½ milijona.

70letni češki Sokol na slovaški fronti. Češki listi poročajo, da je odšel a sokolskimi prostovoljci na slovaško fronto tudi 70letni Sokol Jan Riha iz Lipštata.

Berlinski vojniki in dijaki začeli francoske zastave iz let 1870/71. Berlinski listi poročajo, da je šlo dne 23. junija okoli 300 vojakov in dijakov v »Zeughaus« pod lipami in tam so vzeli francoske zastave iz let 1870/71, katere bi morali Nemci sedaj vrniti Francozom, ter jih nesli pred spomenik Friderika Velikega, kjer so jih polili z bencinom in zažgali, samo da ne pridejo zopet v francoske roke.

Vremensko poročilo, Vlieta od morja 500-2 Srednji vrhovi tisk 700 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperat. tla v C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop. 9. zv.	732.0 735.0	16.2 12.3	sl. jg. sr. svz.	dež.
1.	7. zv.	734.8	10.0	brezvet.	.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Padavina v 24 urah 38.2 mm — Srednja včerašnja temperatura 14.6°, normalna 19.1°. — Vremenska napoved za jutri: Oblačno, dež. v presledkih, severno, vetrovno vreme.

Najnoviša poročila.

(Naša izvorna poročila.)

RADIKALNA SPREMENBA ITALIJANSKE POLITIKE?

Dunaj, 29. junija. Z ozirom na poročila o italijansko - avstrijski tajni konvenciji in z ozirom na razkritja o madžarsko - italijanskih pogajanjih lahko konstatiramo po vseh iz absolutno verodostojnega vira, da se je z odstopom Orlanda in Sonnina radikalno izpremenila smer italijanske politike. Italija je mahoma opustila vsako podporo madžarsko - sovjetske vlade. Knez Borghese je odšel iz Budimpešte. Dornovec se, da je nastala radikalna sprememba tudi v smernicah politike proti Nemški Avstriji in Jugoslaviji, ki so označene v pogodbi, sklenjeni meseca aprila.

ODŠKODNINA ZA POTOPLJENE NEMŠKE LADJE.

Pariz, 28. junija. Medzavezniška komisija proučuje sedaj odškodnino, ki jo bodo zavezniki zahtevali za sabotažo nemškega brodomstva.

NOVA TURŠKA NOTA.

Pariz, 28. junija. Turška delegacija pripravlja novo noto za mirovno konferenco. V tej noti bo zahtevala, naj se določi samo ena država, ki bo izvrševala protektorat nad Turčijo.

PERESNIK, S KATERIM JE BILA PODPISANA MIROVNA POGODBA.

Pariz, 28. junija. Peresnik, s katerim je bila podpisana mirovna pogodba, je izdelal neki vojak, podarila pa ga je Zveza alzaško - lorenskih društev ministrskemu predsedniku Clemenceau-u.

WILSON IN LLOYD GEORGE ODPOTUJETA.

Pariz, 28. junija. Podpis mirovne pogodbe ne bo prekinil del mirovne konference, dasi zapusti Wilson v soboto Pariz in odpotuje ob 4.20. v Brest. Lloyd George odpotuje iz Pariza v nedeljo zjutraj. Lloyd George bo nadomestil Balfour, Wilsona po Lansing.

NADALJNO DELO MIROVNE KONFERENCE.

Pariz, 28. junija. Mirovna konferenca razpravlja sedaj določbe mirovne pogodbe z Avstrijo ter pripravlja mirovno pogodbo z Bolgarijo in Turčijo. Bavi pa se tudi z vprašanji, ki so doslej ostala nerešena, zlasti z vprašanji, ki se tičejo kolonij.

IRCI ZAHTEVAJO SVOJO NEODVISNO DRŽAVO.

Pariz, 28. junija. Irski disidenti so poslali predsedniku mirovne konference Clemenceau spomenico, v kateri zahtevajo, da mirovna konferenca prizna Irsko kot neodvisno državo. V pismu, ki so ga priložili spomenici, naglašajo, da irski narod ne bo priznal pogojev britanskih delegatov, ker le - ti niso upravičeni, da bi zastopali Irsko.

ROK ZA RATIFIKACIJO MIROVNE POGODBE.

Pariz, 29. junija. Danes je imel Odbor četvorice sejo, v kateri je razpravljalo o načinu, kako bi se Nemčijo obvezalo, da ratificira mirovno pogodbo v čim najkrajšem času.

PODPIS MIROVNE POGODBE.

Pariz, 29. junija. Naš korespondent v Versaillesu nam telefonira ob 4.4: Med slavnostjo podpisa mirovne pogodbe je vladal v Versaillesu najpopolnejši mir. Trg d'Armes je bil kakor izumrl. Po ulicah so drveli prodajalci časopisov in krožili vojaški oddelki. Vojaške straže so prihajale, da prevzemo nalogo, ki jim je bila odkazana. Republikanska garda je zavzela svoja mesta okrog palače. V gradu so pričeli poslovati telefonisti, sluge so nakazovali sedeže; v hotelu des reservoirs se je dal nemški minister Bell opetovano fotografirati. Okrog popoldneva se je jelo opažati v Versaillesu živahno življenje. Avtomobili, opremljeni z žoltimi in črnimi zastavicami, so jeli prihajati. Avtomobili, v katerih so bili delegati, so nosili narodne kokarde. V gradu je bilo že vse pripravljeno za svečanost. V zrcalni dvorani so strežaji nameščali črnilnike, podlage in peresnike za člane konference. Fotografii so nastopili, da fotografirajo dvorano. Reditelji so odkazovali mesta. Historična miza, na kateri se je imel izvršiti akt podpisa mirovne pogodbe, je bila nameščena na mali estradi. Na mizi je bil bronast črnilnik in labodje pero. Pred mizo sta bila nastavljeni dva fotelja, določena za Dubotsa in Deschanela. Ob 1. popoldne so se otvorila vsa vrata. Pred njimi so se placirali stražarji. Republikanska garda v paradni opremi je zastrala vseh izhode, en oddelek je bil namešten na galeriji. Prvi gostje so vstopili. Vsak delegat je sprejel program, obsegajoč štiri strani v kvadratnem. Na programu je bilo nazna-

no: »Mirovni kongres, Versailles 1919. Seja dne 28. junija. Dnevni red: Podpis mirovne pogodbe med zavezniki in asociiranimi državami in Nemčijo.« Ob 2. popoldne so jeli prihajati delegati in povabljeni. Njih nastop je bil miren in dostojanstven. Predsednik mirovne konference Clemenceau je prispel ob 3/3. v spremstvu generalov: Mordacq, Manoury, Florieux in Blesze. Množica mu je priridila velike ovacije. Vstopili so nemški žurnalisti in zavzeli odkazana jim mesta v bližini, kjer so sedeli antantni žurnalisti. Nekateri izmed njih so imeli na prsih železne križce. Ob 3. uri 10 minut so med veliko tišino vstopili nemški pooblašenci, spremljani od strežajev. Ob 4. se je dvignil Clemenceau, rekoč: »Med vladami zaveznikih in asociiranih držav in med nemško vlado se je dosegel sporazum. Treba je sedaj zamenjati podpise, ki obsegajo neprekosljive obveznosti, da se bodo vse določbe mirovne pogodbe v celoti lojalno izvršile. Pod temi pogoji si usojam povabiti nemške delegate, da dajo svoje podpise.« Ta nagovor je bil preveden na nemški jezik. Nato so pristopili nemški pooblašenci in so po vrsti podpisali mirovno pogodbo brez vsakega incidenta in brez vsakega protesta. Za njimi so podpisali pogodbo vsi ostali delegati. Ob 4.4. je bila pogodba podpisana od vseh delegatov. V Versaillesu je zagrmel 101 tonovski strel in naznanil, da je mir podpisan. Clemenceau se je dvignil, rekoč: »Mirovna pogodba med zavezniki in nemškim cesarstvom je sedaj podpisana. Seja je končana.« Kitajska delegacija ni bila prisotna, niti ni podpisala mirovne pogodbe.

POSLANICA PREDSEDNIKA WILSONA.

Pariz, 29. junija. Predsednik Wilson objavlja poslanico, v kateri pravi med drugim: »Mirovna pogodba je podpisana in tvori dokument za novo ureditev razmer na svetu. Pogodba je trda in kruta, toda krivda Nemčije je bila velika in to krivdo je bilo treba popraviti. Pogodba ne določa ničesar, kar bi Nemčija ne mogla izvršiti. Ako bo izpolnila vse pogoje, bo zopet lahko zavzela mesto, ki ji po pravici pripada na svetu.

IZTOČNI JEZ.

Varšava, 29. junija. Poljski listi objavljajo zadnje podrobnosti o razgovorih med Poljsko in rusko protiboljševiško vlado. General Cerečukin je prišel v Varšavo kot zastopnik donske vlade in generala Denikina. Njegova akcija teče vzporedno z akcijo Sasonova.

MIR V KANADI.

London, 30. junija. Vesti iz Toronta javljajo, da je sedaj stavkovno gibanje v Kanadi popolnoma končano s popolnim porazom stavkojočih. Najradikalnejši vodje so v zaporu, boljševiški organ »Labour News« je ustavljen. Demoralizirani vojniki, na katere so se boljševiki najbolj zanašali, so brez izjeme odklonili vsako podporo. — Velika generalna stavka v Kanadi je začela dne 15. maja in trajala šest tednov. Vsa škoda, ki je nastala vsled te stavke, se ceni na več kot milijon funtov šterlingov. Ognjeveski poštarji in policisti, ki so se udeležili stavke, ne bodo več sprejeti v službo. Druge kategorije nastavljenecv so vračajoče se delojemalci zopet sprejeli. Industrijalni mir je vzpostavljen tudi v zapadni Kanadi.

(Poročila iz Zagreba.)

ZBOROVANJE STARČEVIČEVE IN NAPREDNE DEMOKRATSKE STRANKE V ZAGREBU.

Zagreb, 30. junija. Današnji »Hrvat« prinaša poziv na pristaše Starčevičeve stranke prava in napredne demokratske stranke (dr. Lorkovičeva skupina) za skupni sestanek, ki bo 16. julija t. l. v Zagrebu.

DR. SUNARIČ PROTI CHARLES RIVETU.

Zagreb, 30. junija. Dr. Jozo Sunarič je v današnjem »Hrvatu« objavil članek, v katerem očita francoskemu publicistu Charles Rivetu, da je ta v svojem delu o Jugoslaviji reproduciral in potvoril njegove izjave, glede izjav Riveta o Srbiji pa trdi dr. Sunarič, da so popolnoma izmišljene. V svojih izjavah trdi dr. Sunarič, da je pač kritični delovanje posameznih strank in njenih voditeljev, da pa je glavni vzrok nesporazumljenja s Charles Rivetom dejstvo, da je govoril on z njim potom tolmača.

Isači stroj, najboljši sestava, sasna... 3347

Sprejem takoj izurjeno pisarniško moč... 6484

Slike kralja Petra v velikosti 47x65 cm... 15-50

Knjigovodja. Traži se vrstan knjigovodja... 6434

Isče se krepak učenec, ki je dovršil ljudsko šolo... 6477

Radi opustitve trgovine prodam: prazne sode... 6406

Popravila žepnih ur, zlatnine in srebrnine sprejme... 5531

Kupim več dobro ohranjenih motornih koles... 4273

Prva dolenska posojilnica reg. zadruga... 6501

Kuharica i sobarica potpuno zdrave... 6511

NEŽIGOSAN denar sprejem, ponudbe pod "nezigosan" pošto... 6483

vžigalnikov na bencin... 6464

Alojz Lenček posestnik in gostilničar. Postrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom... 30. junija 1919.

Orva vajenca za puškarsko obrt sprejme... 6517

Samostojna moštva dobi letno službo... 6527

Gostilno ali manjšo restavracijo pri kakem kol dvoru vzajem v... 6523

Zenitna ponudba. Štridesetleten uradnik... 6532

Nova platnena rjuha, rožnate barve... 6520

Pianino črn, najfiniše mirovno delo... 6518

Na prodaj je ceffir meter po K 15.50... 6516

Tesarji sprejme tudi več učencev... 4844

Vojašine prost. 26 let star, v vseh deloma... 6492

Neizmerne žalosti potrti naznanjamo tužno vest, da je naša preljubljena hčerka in sestra Minka Pušenjak... 25. junija 1919.

Kuharica, ki umé samostojno kuhati... 6513

Lepe posestvo z vso premlineno in živino... 6502

Zenitna ponudba! Simpatična, izobrazna gospodična... 6492

Pisalni stroj Remington z vidno pisavo... 6516

Več modernih slovenskih in hrvatskih knjig in slovarjev... 6515

Sprejme se čevljarski pomočnik... 6499

PRODAJALKA !! špecijske stroke se sprejme... 6422

JAJCA jajca za čaj... 591

Gospodična stenografinja, strojejska in korespondentinja... 6499

Hlapca, zanesljivega, treznega, za konje rabim... 6466

Proda se pes dober čuvaj... 6541

Ing. Milan Rojan kemijsko industrijo... 6499

Josip Jug službeni in poslužbeni... 6400

Elektromonter iskusan, te potpune vješt poslovima... 6509

Vina rdečega in belega iz leta 1918... 6454

Naznanilo. Podpisani naznanjam sl. občinstvu... 6526

Jan Chalupnik, prekalvalec Ljubljana.

Orodje za vse svrhe. KROJNITELNI VARNIK. NODGO. Ljubljana.

Nudjamo na veliko: Žigice, švedske, Lužni kamen... 6499

Izidor Schollera sin Zagreb, Vlasta ul. 21. Zahtevajte cenik! Radi podmakle sezone prodajem prima Majunga rafiju... 6504

Iščem trgovski lokal v mestu proti nagradi... 6400

Gozdni čuvaj, oženjen, sposoben in krepak... 6360

Učenec! pošteni staršev kateri ima veselje do manufakturne in galanterijske trgovine... 6409

1200 kron dotičnemu, kdor mi preskrbi lepo stanovanje... 6539

Kot vratar! išče mesta 32 let star mož, oženjen brez otrok... 6538

Gospod išče celodnevno dobro prehrano. Ponudbe na upravištvu... 6534

Meblovano sobo išče profesor. Ponudbe pod "Profesor" na upravo... 6542

Sprejme se Kontoristinja strojejska, z večletno prakso... 6512

Tko boluje? a želucu, zatvorenoj stolici... 6512

Specijsko kolonijalno in prekomorsko blago najceneje in najbrže kupujete... 6512

Izidor Schollera sin Zagreb, Vlasta ul. 21. Zahtevajte cenik! Radi podmakle sezone prodajem prima Majunga rafiju... 6504

Pravo črno voštilo (krema) iz res dobrih pravih s terpentinom... 6410

Elegantna meblirana soba z električno rasvetljavo... 6497

Parni stroj z enim cilindrom, kondenzacijo... 6506

Resna ženitna ponudba. Posestnik in obrtnik želi znanja z gospodnično ali vdovo brez otrok... 6496

Sanatorij "Mirni dom" je spet odprt in sprejema bolnike... 6491

Dokler kaj zaloge oddajam: la suha goveja čreva, suhe telečje želodce... 6498

Učenec pošteni staršev s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejme v trgovino... 6508

Uvoz in izvoz v Jugoslavijo in iz nje. Vskladištenja blagovnega tranzita... 6533

Majhno bišo ali vilo v Ljubljani ali tik nje kupim takoj... 6410

Zenska pisarniška moč z večletno prakso, popolnoma večja korespondence stenografije... 6460

Pravo črno voštilo (krema) iz res dobrih pravih s terpentinom... 6410

Pravo mazarilsko milo za pranje 10 - 15 metričnih centov v komadah po 1 kg... 6410

Bukov les (blode) samo izbran, za izdelovanje stolov... 6445

Podružnica Ljubljana. JADRANSKA BANKA Podružnica Ljubljana. Delniška glavica: K 30,000,000. Rezerve: okrog K 10,000,000. SPREJEMA: Vloge na knjižice... KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. Telefon št. 257.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 15.000.000.- kron.

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fond 4.000.000.- kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne KREDITE

Elektromonter

popolnoma samostojen inštalater električnih in telefonskih naprav, se sprejema takoj v trajno delo. Ponudbe, ki naj vsebujejo dotedanje službovanje in plačilne zahtevke naj se vpošlje na Elektrarno v Kranju. 6472

Lepa, velika, zračna, suha in svetla vinska klet

se odda v našem taborju. — Vprašati je pri Fran Orešku, posestnik, Spodnja Šiška, Nova ulica št. 247. 6453

Na prodaju

Prodaje se „Vila“ u Beogradu na najlepšem mestu, na uglu Krunske i Braća Nedića ul. br. 55. Površina 1000 m². Vila ima u prizemlju 6 odelenja, vestibil i kupatilo. U suterenu 5 odelenja i veliki podrum. Za uslove obratiti se sopstvenici gđj Jankovićki, kralja Milutina ulica br. 53. — Beograd. 6430

Konjak

Za oslabele vsled starosti, proti slabostim v želodcu in proti gubitku telesne moči, je **stari vinski konjak** pravo oživljenje. Razpošilja dve pol litrski steklenici, franko pakovanje, za 60 K. 5848

Benedikt Hertl, graščak na graščini Golč pri Konjicah, Štajersko.

INDUSTRIJA

Sprejemajo se vsake vrste stroke za začetje na novo. Ponudnik mora biti popolnoma vešč in sposoben v svoji ponudbi. Poslopie, prostori in nekaj kapitala je na razpolago. — Pismene ponudbe pod „nova industrija“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 6475

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1918 vlog . . . . . K 80.000.000.—
rezervnega zaklada . . . . . „ 2.500.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik. 159

Hranilnica je pupilarno varna. Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike. Dovoljuje posejila na zemljišča in poslopie proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga. V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.

Banatska moka

Komisija „BALKAN“ prodaja dokler traja zaloga 643

lepo belo moko

za kuho in kruh. Oddaja samo celo vreče.

Pisarna
Josip Stadler
se nahaja
v Sodni ulici št. 11.
prej Cesta na Rudolfovo žel. 7.

Spretne drvarje

ter izkušene napraviljalce drč za les sprejme bavarski gozdni urad Schliersee (Bayr. Oberland). — Velik zaslužek. Prehrana kakor za najtežje delavce, poleg je tudi kantina. Dobro stanovanje v kočah in barakah. Po enomesečnem delu se povrnejo potni stroški, dolgotrajno opravilo. Prijaviti se je pri gozdnem uradu Schliersee. 6531

skladiščnik (magaciner)

ozira se le na starejši in popolnoma zanesljivo moč. Plača po dogovoru. Samo pismene ponudbe na tvrdko

IVAN PERDAN, specerijska veletrgovina v Ljubljani.

Odajam na debelo in drobno

fin rum in dobro slivovko

4% blago, nadalje jedilno in namizno olje, kis, kavo kakor drugo specerijsko blago po najnižjih cenah.

Ivan Perdan v Ljubljani.

Na Dunaj potujoči kupovalci

: manufakturnega blaga :
dobe največjo izbiro izvoza prostega blaga pri tekstilni firmi

Heinrich Grünhut (Dunaj) Wien I.
Rudolfsplatz 13. Telefon 23162

Odvetnik
dr. Ivan Tavčar ml.
je otvoril
svoje pisarno v Ljubljani,
Sodna ulica številka 2.

Prva hrvatska tovarna za električno industrijo Zagreb

Ivan Paspas

ZAGREB: Tovarna in poslovalnica Gundulićeva ulica 41. Prevezma urejenja električnih pogonov. Velika zaloga električnega pribora. Zaznane na veliko in malo. Specijalno olje za mazanje električnih strojev. Tovarniško popraviljanje električnih strojev. Tovarna žonih baterij „CROATIA“

Zdravilišče Gleichenberg na Štajerskem

za vse obolesti sopil. Popoln zdraviliški obrat, z živili preskrbljeno. Dovoljenje za pripotovanje da deželna vlada v Gradcu, Štajersko. (Priložiti je 10 kron in zdravniško spričevalo. 6479

! SVETLA !

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske tvornice.) Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS
JANKO POGACAR, ZAGREB, 1882
časno Ljubljana, Mestni trg, številka 25.

Tečajji za prirojevanje oblek

za moške in žensko stroko se prične dne 14. julija t. l. Pojavila in priglasitve vsak dan od 10. do 12. ure v Gosposki ulici št. 7, I. nadstropje.

T. Kunc, lastnik konc. šole za prirojevanje. 6619

Bled - Gorenjsko!

Rodbina z lastno villo sprejme čez poletje mlade gospodične v popolno, dobro oskrbo (Pension.) 6525

Cenj. ponudbe do 8. julija na upr. „Slov. Naroda“ pod „Pension“.

Knjigarna L. SCHWENTNER
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. 3.
ostane od 1. do 15. julija t. l. zaprta.

Prodaja mesa v ljudski mesnici

na Št. Jakobskem trgu. 6521

Od jutri, 2. julija naprej, se bode prodajalo meso v ljudski mesnici vsak dan izvzemši nedeljo in praznikov.

ALI GRESTE NA POTOVANJE?

Imate li kovčeg? Naročite si ga lahko v Pletarski šoli v Strnišču pri Ptuj, katera ga Vam najceneje dopošlje z obratno pošto.

Zahtevajte ponudbo! Trgovci popust!

Stanje vlog je znašalo koncem meseca junija 1918 K 280.000.000.—. Glavnica K 80.000.000.—.

Češka industrijalna banka

Nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev. Vsakovrstne bančne transakcije.

Podružnica v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 9.